

**РЕФЕРАТ
ЗА ИЗБОР НА ЕДЕН НАСТАВНИК ВО СИТЕ ЗВАЊА
ЗА НАСТАВНО-НАУЧНАТА ОБЛАСТ
ФИНАНСИСКИ МЕНАџМЕНТ И ФИНАНСИИ НА ФАКУЛТЕТОТ ЗА
ТУРИЗАМ И БИЗНИС ЛОГИСТИКА ПРИ УНИВЕРЗИТЕТОТ
„ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ“ ВО ШТИП**

Со Одлука бр. 2102-265/3 од 23.09.2019 година донесена на 209-та седница на наставно-научниот совет на Факултет за туризам и бизнис логистика, одржана на 23.09.2019 година, определени сме за членови на Рецензентска комисија за избор на наставник во сите звања за наставно-научната област **Финансиски менаџмент и Финансии** на Факултет за туризам и бизнис логистика при Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип.

Конкурсот за овој избор беше објавен во весниците „Нова Македонија“ и „Лајм“ на 06.09.2019 година и во предвидениот рок се пријави доц. д-р Татјана Бошков, доктор на економски науки.

Врз основа на приложената документација од кандидатот, чест ни е на наставно-научниот совет на Факултетот за туризам и бизнис логистика да му го поднесеме следниов:

ИЗВЕШТАЈ

Биографски податоци

Д-р Татјана Бошков е родена на 04 февруари 1986 година во Гевгелија, денес со постојано место на живеење во Скопје.

Основното како и средното образование го завршува со континуиран одличен успех, во средното училиште „Јосиф Јосифовски“ - Гевгелија, во 2004 год. Истата година се запишува, како редовен студент, на Економскиот факултет – Прилеп, на насоката *Маркетинг менаџмент* каде дипломира во 2008 година со средна оцена 9,42. Како најдобар студент во генерацијата, од почетокот, па сè до крајот на студиите е корисник на стипендијата за талентирани студенти на Министерството за образование и наука, како и на стипендија од Економскиот факултет - Прилеп.

По дипломирањето продолжува на двегодишните постдипломски студии *Меѓународна економија и бизнис* на Економскиот факултет во Прилеп и, во предвидениот рок, ги положува испитите со просечна оцена 9.7. На 28 јуни 2010 година успешно го брани магистерскиот труд, *“Олеснување на трговијата и ефектите врз развојот на бизнисот во Р. Македонија”*, изработен под менторство на проф. д-р Славица Роческа.

Во почетокот на 2011 година поднесена е пријава за изработка на докторска дисертација на тема *“Влијанието на девизниот курс врз надворешно-трговската размена во мала и отворена економија – Република Македонија”*, под менторство на проф.д-р Глигор Бишев. На 19.06.2014 година се стекнува со научен степен Доктор на економски науки.

Кандидатот Бошков уште како студент во четврта година на додипломски студии е станува демонстратор на Економски факултет – Прилеп, “Св.Климент Охридски” – Битола, се до 2009 година, покривајќи вежби по група предмети од областа на финансиите и менаџментот. Следната академска 2010/2011 Бошков е вработена како помлад асистент на Факултетот за туризам и бизнис логистика при Универзитетот “Гоце Делчев” – Штип. Како резултат на тоа активно учествува во реализација на активностите на катедрите Бизнис логистика и Туризам.

Во 2015 година, Бошков е избрана во доцент од областа финансиски менаџмент и е предавач на прв и втор циклус студии по предмети од финансиска дисциплина.

Д-р Татјана Бошков има одлични познавања на англискиот, францускиот, грчкиот и италијанскиот јазик, како и добро познавање на компјутерската литература.

За нејзината научно-истражувачка дејност говорат над 100 објавени трудови во релевантни списанија, повеќе од 14 книги и учебни помагала во земјата и странство. Бошков има голема стручно-апликативна и организациско-развојна дејност преку учество во бројни научни проекти

во земјава и странство, проекти поврзани со локалните заедници, учество во истражувачкиот клуб на Народната банка на РС Македонија. Дополнително, своите вештини и експертиза во областа на финансиите во изминатиот период ги надоградува во банкарскиот сектор (НБРСМ и Шпаркасе Банка). Актуелно е раководител на втор циклус студии при Факултетот за туризам и бизнис логистика, а од април 2019 е избрана за член на Сенатот при Универзитетот “Гоце Делчев” – Штип.

Од 2017 година е Ротари член во најстариот формиран клуб – Ротару клуб Скопје, учествувајќи на меѓународни собири и активности предвидени во мисијата на Клубот.

Законски условикои треба да ги исполнува кандидатот за избор во звање вонреден професор

1. Доцент од научната област во која се избира (се наведува кога и каде е избран за доцент);

Со Одлука бр. 2102-207/8 на 03.04.2015 година, д-р Бошков е избрана за доцент на Факултетот за туризам и бизнис логистика при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип за наставно-научната област финансиски менаџмент, донесена на 131-та седница на наставно-научниот совет на Факултет за туризам и бизнис логистика. Рефератот од Рецензентската комисија е објавен во Универзитетскиот билтен на Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип бр. 143 од 16.03.2015 година.

2. Објавени најмалку пет научно истражувачки трудови во соодветната област во меѓународни научни списанија или меѓународни научни публикации или три научни труда во научно списание со импакт фактор во последните пет години

а) Објавени најмалку пет научноистражувачки трудови во соодветната област во меѓународни научни списанија				
Бр.	Автор	Наслов на трудот	Списание	Год ини на излегување на списанието
1.	Boskov, Tatjana	<i>Virtual Banking and Financial Inclusion</i>	Research Journal of Finance and Accounting, 10 (13). pp. 39-43. ISSN 2222-1697 / 2222-2847 e (EBSCO data base)	Од 2010
2.	Boskov, Tatjana	<i>Egypt Currency Crisis: Analysis of the Causes</i>	IJIBM International Journal of Information, Business and Management, 11 (1). pp. 1-9. ISSN 2076-9202 (Print)/2218-046X (Online)(EBSCO data base)	Од 2009
3.	Boskov, Tatjana	<i>Level Of Deepening Financial Infrastructure, Fintech Companies and Financial Inclusion: Theory and Evidence.</i>	IJIBM International Journal of Information, Business and Management, 10 (4). pp. 23-31. ISSN 2076-9202 (Print)/2218-046X (Online) (EBSCO data base)	Од 2009
4.	Boskov, Tatjana	<i>Mexican Currency Crisis: Overview and Lessons</i>	IJIBM International Journal of Information, Business and Management, 10 (4). pp. 83-90. ISSN 2076-9202 (Print)/2218-046X (Online) (EBSCO data base)	Од 2009
5.	Boskov, Tatjana	<i>Venezuela Currency Crisis: Analysis Of The Causes</i>	IJIBM International Journal of Information, Business and Management, 10 (4). pp. 119-125. ISSN 2076-9202 (Print)/2218-046X (Online) (EBSCO data base)	Од 2009

6.	Boskov, Tatjana	<i>Economic and Political Implications of Credit Euroization: The Case of Macedonia</i>	IJIBM International Journal of Information, Business and Management, 10 (3). pp. 34-41. ISSN 2076-9202 (Print)/2218-046X (Online) (EBSCO data base)	Од 2009
7.	Bishev, Gligor and Boskov, Tatjana	<i>Are exchange rate exposure and hedging important for firm performances? Evidence for Macedonian SMEs.</i>	International Journal of Information, Business and Management, 8 (4). pp. 34-46. ISSN 2076-9202(EBSCO data base)	Од 2009
8.	Bishev, Gligor and Boskov, Tatjana	<i>Principles of managing currency risks by Macedonian companies</i>	IJIBM International Journal of Information, Business and Management, 8 (3). pp. 28-42. ISSN 2076-9202 (Print)/2218-046X (Online) (EBSCO data base)	Од 2009
9.	Bishev, Gligor and Boskov, Tatjana	<i>Export-led growth in SEE6 – Facts and recommendations: The case of Republic of Macedonia.</i>	Economic Development, Journal of the Institute of Economics - Skopje, 17 (3). pp. 277-306. ISSN 1857-7741 (on line) UDK -338(EBSCO data base)	Од 1999

б) или три научни труда во научно списание со импакт фактор во последните пет години

1.	Boskov, Tatjana	<i>Creating Successful Management through Risk Exposure Detection and Access to Finance of the Company</i>	Calitatea - acces la success Quality - Access to Success, 18 (156). pp. 116-118. ISSN 1582-2559 (Web of Science IF: 0.245) http://www.scimagojr.com/journalsearch.php?q=17700156709&tip=sid&clean=0 Web of Science™ Core Collection - Emerging Sources Citation Index (ESCI), SCOPUS, EBSCO, PROQUEST and listed in CABELL'S Whitelist	Од 2008
2.	Boskov, Tatjana and Drakulevski, Ljubomir	<i>Strategic and Finance Management – Determining Factors for the Success of the Companies in the Business World</i>	Calitatea - acces la succes (Quality - Access to Success), 18 (157). pp. 119-123. ISSN 1582-2559 (Web of Science IF: 0.245) http://www.scimagojr.com/journalsearch.php?q=17700156709&tip=sid&clean=0 Web of Science™ Core Collection - Emerging Sources Citation Index (ESCI), SCOPUS, EBSCO, PROQUEST and listed in CABELL'S Whitelist	Од 2008

3.	Boskov, Tatjana and Drakulevski, Ljubomir	<i>Addressing the Role of Risk Management and Digital Finance Technology on Financial Inclusion</i>	Calitatea - acces la succes (Quality - Access to Success), 18 (161). pp. 113-115. ISSN 1582-2559 (Web of Science IF: 0.245) http://www.scimagojr.com/journalsearch.php?q=17700156709&tip=sid&clean=0 Web of Science™ Core Collection - Emerging Sources Citation Index (ESCI), SCOPUS, EBSCO, PROQUEST and listed in CABELL'S Whitelist	Од 2008
4.	Boskov, T., Zezova,A., Serafimova,M.	<i>Career Management and New Organization Perspectives</i>	Calitatea - acces la succes (Quality - Access to Success), 19 (165). pp. 110-113. ISSN 1582-2559(Web of Science IF: 0.245) http://www.scimagojr.com/journalsearch.php?q=17700156709&tip=sid&clean=0 Web of Science™ Core Collection - Emerging Sources Citation Index (ESCI), SCOPUS, EBSCO, PROQUEST and listed in CABELL'S Whitelist	Од 2008
5.	Boskov,r., Temelkov,Z. Zezova, A.	<i>Euroisation in the Western Balkans: The Evidence for Macedonian Economy</i>	Mediterranean Journal of Social Sciences-MJSS, 8 (2). pp. 307-316. ISSN 2039-9340(Print) / 2039-2117(Online) (Web of Science IF: 0.139) https://www.scimagojr.com/journalsearch.php?q=Journal+of+Social+Sciences&tip=jou http://www.resurchify.com/all_ranking_details_2.php?id=23068 https://content.sciendo.com/view/journals/mjss/mjss-overview.xml Scopus, Sciendo De Gruyter, EBSCO	Од 2010
6.	Boskov, T., Bishev,G., Radjenovic, Z, Zezova, A.	<i>An Empirical Research on the Correlation between Human Capital and Career Success: Serbian and Macedonian Banking Sector</i>	Mediterranean Journal of Social Sciences, 8 (1). pp. 279-284. ISSN 2039-2117 (online) ISSN 2039-9340 (print)(Web of Science IF: 0.139) https://www.scimagojr.com/journalsearch.php?q=Journal+of+Social+Sciences&tip=jou http://www.resurchify.com/all_ranking_details_2.php?id=23068 https://content.sciendo.com/view/journals/mjss/mjss-overview.xml Scopus, Sciendo De Gruyter, EBSCO	Од 2010
7.	Bishev, Gligor and Boskov,Tatjana	<i>Arguments for and against retaining exchange rate regime: an empirical analysis for Republic of Macedonia</i>	Asian Economic and Financial Review, 5 (8). pp. 1004-1013. ISSN 2305-2147 https://www.scopus.com/sourceid/21100894743	Од 2011

8.	Boskov, Tatjana and Bishev, Gligor	<i>Impact of exchange rate in the run-up to EU accession: An empirical analysis of Republic of Macedonia</i>	Asian Economic and Financial Review, 5 (12). pp. 1282-1297. ISSN 2222-6737/2305-2147 https://www.scopus.com/sourceid/21100894743	Од 2011
----	---	--	--	---------

Наставно-образовна и научноистражувачка дејност

Доцент д-р Бошков била ментор на голем број дипломски трудови со што дава свој допринос во стручното и научното усовршување на студентите. За успешноста во реализацијата на наставно-образовната дејност потврда е и позитивната оцена од самоевалуацијата. Нејзино подрачје на истражување се меѓународните финансии, девизната политика, монетарната економија, платниот промет во земјата и странство, финансискиот менаџмент.

По изборот на доцент, за потребите на наставата, д-р Бошков има издадено позитивно рецензирани скрипти и практикуми, и тоа:

Бошков Т. (2019). *Платен промет* – е- скрипта, Универзитет “Гоце Делчев” – Штип (ISBN 978-608-244-629-5).

Усвојувањето на електронските средства на плаќање може да има значајни придобивки во однос на ефикасноста и безбедноста во платниот промет, корисниците на владините исплати, даночните обврзници и други слични странки. Степенот до кој таквите бенефити се со веројатност да се материјализираат во пракса ќе зависи од достапноста на доволен број платни инструменти и нивното справување со специфични потреби, како и постоењето јасен платен систем за да се процесуираат придружните исплати - безбедно и ефикасно. Знаењата од овој предмет претставуваат основа за оние студенти кои очекуваат да најдат работни места поврзани со банкарското работење, меѓународните инвестиции, меѓународното банкарство, мултинационалните деловни активности, меѓународната трговија. Скриптата по овој предмет треба да придонесе студентите да се запознаат со значењето на националниот платен систем, платежните инструменти, улогата на Централната банка во платниот промет, банките како носители во платниот промет и меѓународното финансиско окружување, да ја разберат оваа проблематика, како и да го осознаат значењето на погодна платежна инфраструктура која може да помогне да се реализира целосниот потенцијал на електронските плаќања за подобрена безбедност и ефикасност. Таквата инфраструктура не само што треба да биде достапна, таа треба да се користи така што многу даватели на платежни услуги, даночни обврзници и корисници на државни исплати ќе имаат корист од таков систем.

Бошков Т. (2017) *Меѓународни финансии* – е- скрипта, Универзитет “Гоце Делчев” – Штип (ISBN 978-608-244-380-5).

Меѓународните финансии се значајна активност во секоја национална економија. Проблематиката на меѓународните финансии е определена од изборот на политиката на девизен курс која, пак, зависи од нивото на развиеноста на националната економија и од степенот на отвореноста спрема странските влијанија. Теоретската и практичната елаборација ќе им помогне на читателите не само да ја разберат суштината на меѓународните финансии и нивната важност за една економија, туку и да можат да ги дијагностицираат и решаваат евентуалните промени во истата. Читателите ќе се стекнат со предизвикот да научат да ги решаваат проблемите со краткорочното меѓународно финансирање, како и тоа кои се критериумите за краткорочно меѓународно финансирање, пазарната ефикасност и присутноста на спекулативните меури, како се финансира со портфолио на валути. Со обработката на споменатите теми, овој текст прави значаен чекор за потемелно запознавање со проблематиката на меѓународните финансии (објаснувајќи ги причинско- последичните врски од нивните промени преку примери и пресметувања) но и за надминување на рутинското гледање на меѓународните финансии.

Бошков Т. (2016) *Меѓународни финансии* – е-практикум, Универзитет “Гоце Делчев” – Штип (ISBN 978-608-244-306-5).

Меѓународните финансии се значајна активност во секоја национална економија. Практикумот од оваа проблематиката треба да придонесе читателите да се запознаат со значењето на меѓународните финансии и меѓународното финансиско окружување, да ја разбираат проблематиката на однесувањето на девизните курсеви, да го совладаат управувањето со ризиците на девизните курсеви и управувањето со долгорочни и краткорочни средства и извори, сето ова преку задачи и понудени решенија на проблемите кои постојат во реалноста. Покрај тоа, се дава осврт и на влијанието на економската политика врз девизните курсеви, меѓународната размена и меѓународен паритет на цените и каматните стапки, како и побарувачката за валутни депозити, пазарот на странски депозити, очекуваните повратоци за Еуро депозит, улогата на каматните стапки врз валутни депозити.

Научноистражувачката дејност на кандидатката д-р Татјана Бошков може да се оцени преку бројните трудови објавени во Scopus, Web of Science, трудови објавени во меѓународни научни публикации, стручни (научно-популарни списанија), како и во зборници од научни конференции одржани во земјава и во странство. Во продолжение следи листа на научноистражувачките трудови на кандидатката, за периодот од изборот на доцент до датумот на објавениот конкурс, наведени хронолошки:

I. Трудови

- 1 **Boskov, Tatjana (2019) *Virtual Banking and Financial Inclusion***. Research Journal of Finance and Accounting, 10 (13). pp. 39-43. ISSN 2222-1697 / 2222-2847 e
- 2 Drakulevski, Ljubomir and **Boskov, Tatjana (2019) *Circular Economy: Potential and Challenges***. IJIBM International Journal of Information, Business and Management, 11 (2). pp. 45-52. ISSN 2076-9202 (Print)/2218-046X (Online)
- 3 Drakulevski, Ljubomir and **Boskov, Tatjana (2019) *New Framework For Job Creation: Circular Economy Activities***. IJIBM International Journal of Information, Business and Management, 11 (2). pp. 53-61. ISSN 2076-9202 (Print)/2218-046X (Online)
- 4 **Boskov, Tatjana (2019) *Egypt Currency Crisis: Analysis of the Causes***. IJIBM International Journal of Information, Business and Management, 11 (1). pp. 1-9. ISSN 2076-9202 (Print)/2218-046X (Online)
- 5 **Boskov, Tatjana** and Drakulevski, Ljubomir (2019) *The Role of Strategic Management In SMEs International Business Up-Grading*. IJIBM International Journal of Information, Business and Management, 11 (1). pp. 34-43. ISSN 2076-9202 (Print)/2218-046X (Online)
- 6 **Boskov, Tatjana** and Magdinceva Sopova, Marija (2019) *Strategic Management And Level Of Company's Export Competitiveness Under Economic Uncertainty*. IJIBM International Journal of Information, Business and Management, 11 (1). pp. 51-61. ISSN 2076-9202 (Print)/2218-046X (Online)
- 7 Josheski, Dushko and **Boskov, Tatjana (2019) *Optimal taxation in theory***. Public Economics: Taxation, Subsidies, & Revenue eJournal Vol 14, Issue 42, June 19, 2019 , 14 (42).
- 8 Temelkov, Zoran and **Boskov, Tatjana** and Zezova, Aleksandra (2018) *Alternative financing sources supporting SMEs growth*. SocioBrains, International scientific refereed online journal with impact factor (52). pp. 230-236. ISSN 2367-5721
- 9 **Boskov, Tatjana** and Radjenovic, Zarko and Davcev, Ljupco (2018) *Digital Innovations In The World Of Finance*. SocioBrains, International scientific refereed online journal with impact factor, 5 (52). pp. 139-144. ISSN 2367-5721
- 10 **Boskov, Tatjana** and Radjenovic, Zarko and Davcev, Ljupco (2018) *National Payment Systems Development in Balkan Countries*. SocioBrains, International scientific refereed online journal with impact factor, 5 (52). pp. 237-241. ISSN 2367-5721
- 11 **Boskov, Tatjana** and Radjenovic, Zarko and Davcev, Ljupco (2018) *The Role of the Central Bank in the National Payment System: Evidence for Macedonia*. SocioBrains, International

- scientific refereed online journal with impact factor, 5 (52). pp. 145-152. ISSN 2367-5721
- 12 **Boskov, Tatjana** and Drakulevski, Ljubomir (2018) *Global Development Trend In Managing: Do Financial Strategies Offer Hopes Recovery?* IJIBM International Journal of Information, Business and Management, 10 (4). pp. 13-22. ISSN 2076-9202 (Print)/2218-046X (Online)
 - 13 **Boskov, Tatjana** (2018) *Level Of Deepening Financial Infrastructure, Fintech Companies and Financial Inclusion: Theory and Evidence.* IJIBM International Journal of Information, Business and Management, 10 (4). pp. 23-31. ISSN 2076-9202 (Print)/2218-046X (Online)
 - 14 **Boskov, Tatjana** (2018) *Mexican Currency Crisis: Overview and Lessons.* IJIBM International Journal of Information, Business and Management, 10 (4). pp. 83-90. ISSN 2076-9202 (Print)/2218-046X (Online)
 - 15 **Boskov, Tatjana** (2018) *Venezuela Currency Crisis: Analysis Of The Causes.* IJIBM International Journal of Information, Business and Management, 10 (4). pp. 119-125. ISSN 2076-9202 (Print)/2218-046X (Online)
 - 16 **Boskov, Tatjana** and Fejzullai, Lulzim and Fejzullai, Elona (2018) *Factors Determining the International Tourism Business: An Economic Approach.* SocioBrains, International scientific refereed online journal with impact factor, 5 (48). pp. 61-66. ISSN 2367-5721
 - 17 **Boskov, Tatjana** and Fejzullai, Lulzim and Fejzullai, Elona and Dimitrov, Nikola (2018) *Assumptions of Linking Innovation And Branding The High-profile Project In Tourism Sector.* SocioBrains, International scientific refereed online journal with impact factor, 5 (48). pp. 44-50. ISSN 2367-5721
 - 18 **Boskov, Tatjana** and Magdinceva Sopova, Marija (2018) *Building Companies Profit: SIS and Strategic Management Perspectives.* IJIBM International Journal of Information, Business and Management, 10 (3). pp. 149-155. ISSN 2076-9202 (Print)/2218-046X (Online)
 - 19 **Boskov, Tatjana** (2018) *Building Linkage Between FDU and Exports of Macedonian Products.* IJIBM International Journal of Information, Business and Management, 10 (3). pp. 15-24. ISSN 2076-9202 (Print)/2218-046X (Online)
 - 20 **Boskov, Tatjana** and Zezova, Aleksandra and Serafimova, Mimoza (2018) *Career Management and New Organization Perspectives.* Calitatea - acces la succes (Quality - Access to Success), 19 (165). pp. 110-113. ISSN 1582-2559
 - 21 **Boskov, Tatjana** (2018) *Economic and Political Implications of Credit Euroization: The Case of Macedonia.* IJIBM International Journal of Information, Business and Management, 10 (3). pp. 34-41. ISSN 2076-9202 (Print)/2218-046X (Online)
 - 22 **Boskov, Tatjana** and Kovacevski, Dimitar and Temelkov, Zoran (2018) *Financial Crisis and Balkan Perspectives on the EU.* IJIBM International Journal of Information, Business and Management, 10 (3). pp. 97-103. ISSN 2076-9202 (Print)/2218-046X (Online)
 - 23 **Boskov, Tatjana** (2018) *EU Market Perspectives for Macedonian Companies.* IJIBM International Journal of Information, Business and Management, 10 (2). pp. 115-122. ISSN 2076-9202 (Print)/2218-046X (Online)
 - 24 **Boskov, Tatjana** and Kovacevski, Dimitar and Josheski, Dushko and Dimitrov, Nikola (2018) *Estimating the Causality Between REER and Tourism-Led Growth.* IJIBM International Journal of Information, Business and Management, 10 (2). pp. 50-62. ISSN 2076-9202 (Print)/2218-046X (Online)
 - 25 **Boskov, Tatjana** and Kovacevski, Dimitar and Josheski, Dushko (2018) *Urban Development - Engine for Economic Growth: Evidence for Macedonia and Greece.* IJIBM International Journal of Information, Business and Management, 10 (2). pp. 85-94. ISSN 2076-9202 (Print)/2218-046X (Online)
 - 26 Magdinceva Sopova, Marija and **Boskov, Tatjana** and Elenov, Risto (2018) *The Role of Management In Conflict Solving Situations In Enterprises.* Knowledge – International Journal, 22 (1). pp. 153-160. ISSN 2545-4439
 - 27 **Boskov, Tatjana** and Magdinceva Sopova, Marija (2018) *SMEs Empowerment Through International Aspirations.* SocioBrains, International scientific refereed online journal with impact factor, 5 (43). pp. 376-382. ISSN 2367-5721
 - 28 **Boskov, Tatjana** and Radjenovic, Zarko and Sajnoski, Krste (2018) *Comparative Analysis*

- of *The Monetary Policy of NBS and ECB*. IJIBM International Journal of Information, Business and Management, 10 (1). pp. 159-171. ISSN 2076-9202 (Print)/2218-046X (Online)
- 29 **Boskov, Tatjana** and Bishev, Gligor and Kovacevski, Dimitar (2018) *Effects From The Interaction Between Exchange Rate Regime And Economic Growth: The Case For Macedonia*. IJIBM International Journal of Information, Business and Management, 10 (1). pp. 36-49. ISSN 2076-9202 (Print)/2218-046X (Online)
- 30 **Boskov, Tatjana** and Kovacevski, Dimitar and Klicev, Tamara and Dimitrov, Nikola (2018) *The Impact of Culture and Urban Life-Cycle on The Economic Development of City*. IJIBM International Journal of Information, Business and Management, 10 (1). pp. 284-295. ISSN 2076-9202 (Print)/2218-046X (Online)
- 31 **Boskov, Tatjana** and Sajnoski, Krste and Georgi, Angelov (2018) *Macedonian Convergence and the Role of Exchange Rate in the Run-Up to EU Accession*. IJIBM International Journal of Information, Business and Management, 10 (1). pp. 108-122. ISSN 2076-9202 (Print)/2218-046X (Online)
- 32 **Boskov, Tatjana** and Drakulevski, Ljubomir (2017) *Addressing the Role of Risk Management and Digital Finance Technology on Financial Inclusion. Quality - Access to Success*, 18 (161). pp. 113-115. ISSN 1582-2559
- 33 **Boskov, Tatjana** and Kovacevski, Dimitar (2017) *Choosing the Easiest Way: Attracting FDI or Branding Macedonian Business?!* International Journal of Current Research, 9 (10). pp. 60085-60088. ISSN 0975-833X
- 34 Sajnoski, Krste and Madzova, Violeta and **Boskov, Tatjana** (2017) *The relationship between the attitudes of Marx, Keynes and the New Keynesians towards the economic crisis*. Journal of Sustainable Development, 7 (17). pp. 132-148. ISSN 1857-8519
- 35 **Boskov, Tatjana** (2017) *EU Convergence: South East Europe Six Facing Macroeconomic Challenges*. International Journal of Information, Business and Management, 9 (2). pp. 31-40. ISSN 2076-9202 (Print) ISSN 2218-046X (Online)
- 36 **Boskov, Tatjana** and Drakulevski, Ljubomir (2017) *Strategic and Finance Management – Determining Factors for the Success of the Companies in the Business World*. Calitatea - acces la succes (Quality - Access to Success), 18 (157). pp. 119-123. ISSN 1582-2559
- 37 **Boskov, Tatjana** and Temelkov, Zoran and Zezova, Aleksandra (2017) *Euroisation in the Western Balkans: The Evidence for Macedonian Economy*. Mediterranean Journal of Social Sciences-MJSS, 8 (2). pp. 307-316. ISSN 2039-9340(Print) / 2039-2117(Online)
- 38 Radjenovic, Zarko and **Boskov, Tatjana** (2017) *Human Capital and Its Impact on the Career Success: Serbian and Macedonian Banking Sector*. International Journal of Information, Business and Management, 9 (1). pp. 94-107. ISSN 2076-9202
- 39 **Boskov, Tatjana** (2017) *Creating Successful Management through Risk Exposure Detection and Access to Finance of the Company*. Quality - Access to Success, 18 (156). pp. 116-118. ISSN 1582-2559
- 40 Bishev, Gligor and **Boskov, Tatjana** (2017) *EU Convergence, Structural Adjustments and Growth: Is SEE6 Catching Up?* International Journal of Information, Business and Management, 9 (1). pp. 75-93. ISSN 2076-9202 (Print) ISSN 2218-046X (Online)
- 41 **Boskov, Tatjana** and Bishev, Gligor and Radjenovic, Zarko and Zezova, Aleksandra (2017) *An Empirical Research on the Correlation between Human Capital and Career Success: Serbian and Macedonian Banking Sector*. Mediterranean Journal of Social Sciences, 8 (1). pp. 279-284. ISSN 2039-2117 (online) ISSN 2039-9340 (print)
- 42 Sajnoski, Krste and **Boskov, Tatjana** and Josifovska, Antonija (2016) *Settlement of the Debt Crisis In A Member State of the Monetary Union and in a Country Having Its Own Currency*. Journal of Sustainable Development, 6 (16). pp. 77-92. ISSN 1857-8519
- 43 Bishev, Gligor and **Boskov, Tatjana** (2016) *Financial impact strategy on SMEs in the business world*. International Journal of Current Research, 8 (9). pp. 39226-39229. ISSN 0975-833X
- 44 **Boskov, Tatjana** and Atanasoski, Drasko (2016) *Are We Ready For Strategic Activities For Prevention In Human Trafficking?* Journal of “Crisis Management: Challenges and Prospective”- Government of the Republic of Macedonia. ISSN 978-608-65138-9-4

- 45 **Boskov, Tatjana** and Zezova, Aleksandra (2016) *Enhancing The Ability Of Education In Prevention Of The Trafficking In Human Beings*. Journal of “Crisis Management: Challenges and Prospective”- Government of the Republic of Macedonia. ISSN 978-608-65138-9-4
- 46 Bishev, Gligor and **Boskov, Tatjana** (2016) *Are exchange rate exposure and hedging important for firm performances? Evidence for Macedonian SMEs*. International Journal of Information, Business and Management, 8 (4). pp. 34-46. ISSN 2076-9202
- 47 Bishev, Gligor and **Boskov, Tatjana** (2016) *Exchange rate exposure and firm-level performances: The case for Macedonia*. International Journal of Information, Business and Management, 8 (4). pp. 6-13. ISSN 2076-9202 (Print) ISSN 2218-046X (Online)
- 48 Bishev, Gligor and **Boskov, Tatjana** (2016) *Principles of managing currency risks by Macedonian companies*. IJIBM International Journal of Information, Business and Management, 8 (3). pp. 28-42. ISSN 2076-9202 (Print)/2218-046X (Online)
- 49 **Boskov, Tatjana** and Radjenovic, Zarko (2016) *Survey evidence for influence in improvement on trade facilitation and economy growth: The case of Republic of Macedonia*. IJIBM International Journal of Information, Business and Management, 8 (3). pp. 43-55. ISSN 2076-9202 (Print)/2218-046X (Online)
- 50 Bishev, Gligor and **Boskov, Tatjana** (2015) *Export-led growth in SEE6 – Facts and recommendations: The case of Republic of Macedonia*. Journal of the Institute of Economics - Economic Development, 17 (3). pp. 277-306. ISSN 1857-7741 (on line) UDK -338
- 51 Bishev, Gligor and **Boskov, Tatjana** (2015) *Arguments for and against retaining exchange rate regime: an empirical analysis for Republic of Macedonia*. Asian Economic and Financial Review, 5 (8). pp. 1004-1013. ISSN 2305-2147
- 52 **Boskov, Tatjana** and Bishev, Gligor (2015) *Impact of exchange rate in the run-up to EU accession: An empirical analysis of Republic of Macedonia*. Asian Economic and Financial Review, 5 (12). pp. 1282-1297. ISSN 2222-6737/2305-2147

II Колумни

- 1) **Boskov, Tatjana** (2019) *Дигитална Валута на Централната Банка – новата стратешка интелигенција на централните банки?* Фактор.мк - Македонско online списание.
- 2) **Boskov, Tatjana** (2019) *Партнерството меѓу FinTech и банките – додадена вредност или нарушен “комфор” за банкарскиот сектор*. Faktor.mk - Македонско online списание.

III Поглавја во книги објавени во странство

- 1) **Boskov, Tatjana** (2018) *Blockchain and Digital Currency in the World of Finance*. In: Blockchain and Cryptocurrencies. IntechOpen Limited, The Shard, London, SE19SG - UK. ISBN 978-953-51-6703-7
- 2) **Boskov, Tatjana** (2018) *Chapter IV: Empirical Estimation Between REER and Tourism-Led Growth*. In: Investment Driven Strategies in Tourism – Engine For Economic Growth. LAP LAMBERT Academic Publishing, Germany, pp. 53-84. ISBN 978-613-9-87896-3

IV Трудови објавени во конференциски зборници

- 1) Dimitrov, Nikola and **Boskov, Tatjana** and Josheski, Dushko (2018) *Challenges of Tourism Business In Contemporary World*. In: 26th International Conference Ecological Truth & Environmental Research, 12-15 June 2018, Bor, Serbia.
- 2) Magdinceva Sopova, Marija and **Boskov, Tatjana** (2018) *Rural Entrepreneurship in the Era of Digitalization: Example of Macedonia*. In: The Third International Scientific Conference “Tourism in function of development of the Republic of Serbia” Tourism in the Era of Digital Transformation, 31 May - 2 June 2018, Vrnjačka Banja, Republic of Serbia.
- 3) Radjenovic, Zarko and **Boskov, Tatjana** (2018) *Developing E-Banking Platform In Contemporary World*. In: Fourth International Scientific Conference “Knowledge Based Sustainable Economic Development” ERAZ 2018, 07 July 2018, Sofija, Bugarija.
- 4) **Boskov, Tatjana** (2017) *Addressing De-Euroization In Transition Economies: The*

- Evidence of Macedonia*. In: First International Scientific Conference Challenges of tourism and business logistics in the 21st century »ISCTBL 2017«, 24-25 Oct 2017, Gevgelija, Macedonia.
- 5) **Boskov, Tatjana** and Radjenovic, Zarko and Pantic, Anđela (2017) *E-Business Efficiency of Healthcare Organizations in the Context of Cloud Computing*. In: Third International Scientific Conference ERAZ 2017 “Knowledge Based Sustainable Economic Development”, 08.06.2017, Belgrad, Srbija.
 - 6) Radjenovic, Zarko and **Boskov, Tatjana** and Pantic, Anđela (2017) *Serbian Hydropower Plants Selection Based on Elementary Turbine Parameters Using Multi- Criteria Decisions Making*. In: International Scientific Conference EMAN 2017 “Economics & Management: Globalization Challenges”, 30 March 2017, Ljubljana, Slovenia.
 - 7) Bishev, Gligor and **Boskov, Tatjana** (2016) *De-Euroisation in Macedonia: Is Euroisation Irreversible?* In: International Balkan and Near Eastern Social Sciences Conference Series IBANESS Conference Series-Prilep / Republic of Macedonia, October 28-29-30, 2016, University of “St. Kliment Ohridski” Bitola, Republic of Macedonia, Faculty of Economics - Prilep.
 - 8) Bishev, Gligor and **Boskov, Tatjana** and Radjenovic, Zarko (2016) *Exchange Rate Regime and Economic Growth: The Evidence For Republic of Macedonia*. In: LIMEN 2016 Leadership & Management: Integrated Politics of Research and Innovations, 15 Dec 2016, Belgrade, Serbia.
 - 9) **Boskov, Tatjana** and Bishev, Gligor and Vrcelj, Nevena (2016) *What Drives Credit Euroization In Emerging Countries? The Evidence for Macedonia*. In: LIMEN 2016 Leadership & Management: Integrated Politics of Research and Innovations, 15 Dec 2016, Belgrade, Serbia.
 - 10) **Boskov, Tatjana** (2016) *Tourism strategy: move to an investment-driven strategy and promotion?* In: COST Action IS1204: Tourism, Wellbeing and Ecosystem Services (TObeWELL) 2016 Training School , 12-15 Apr 2016, Madrid, Spain.
 - 11) **Boskov, Tatjana** and Jakovlev, Zlatko and Zezova, Aleksandra (2016) *Assessing Finance for Fostering Entrepreneurship in Tourism Industry: The Case for Republic of Macedonia*. In: 5th PAR International Leadership Conference: Leadership through PARTnership, 18-20 March, 2016, Opatija, Croatia.
 - 12) **Boskov, Tatjana** and Vrcelj, Nikolina (2016) *Sources of Finance For Building High Quality Entrepreneurship In Tourism Industry: The Evidence of Macedonia*. In: Modern Management Tools And Economy Of Tourism Sector In Present Era, 16 June 2016, Belgrade, Serbia.
 - 13) **Boskov, Tatjana** and Dimeski, Nikola (2015) *How exchange rate affect managing of the company*. In: Liderstvo i menadžment – država, preduzeće, preduzetnik –LIMEN, 10-11 Dec 2015, Belgrade, Serbia.
 - 14) Bishev, Gligor and **Boskov, Tatjana** (2015) *Principles of managing currency risk by companies*. In: Liderstvo i menadžment – država, preduzeće, preduzetnik - LIMEN, 10-11 Dec 2015, Belgrade, Serbia.
 - 15) **Boskov, Tatjana** (2015) *Sustainability of EU convergence based on exchange rate anchor during crisis and post crisis period*. In: Economic recovery in the post-crisis period, 29-30 May 2015, Skopje, Macedonia.
 - 16) **Boskov, Tatjana** (2015) *Importance of Exchange Rate for SMEs Improvement and Economic Development*. In: Challenges of contemporary society, 12 Nov 2015, Skopje, Macedonia.
 - 17) Bishev, Gligor and **Boskov, Tatjana** (2015) *Exchange rate and export-led growth in SEE6: Economic convergence machine – What happened? What next?* In: Održivi ekonomski razvoj - savremeni i multidisciplinarni pristupi - ERAZ, 11-12 June 2015, Belgrad, Srbija.

V Книги објавени во странство

- 1) Magdinceva Sopova, Marija and **Boskov, Tatjana** and Miceva, Magdalena (2018) *Strategic management in financial institutions*. LAP Lambert Academic Publishing. ISBN 978-613-9-86755-4

- 2) **Boskov, Tatjana** and Fejzullai, Lulzim and Fejzullai, Elona and Dimitrov, Nikola (2018) *Investment Driven Strategies in Tourism Sector Engine For Economic Growth*. LAP LAMBERT Academic Publishing, Germany. ISBN 978-613-9-87896-3
- 3) Drakulevski, Ljubomir and **Boskov, Tatjana** (2018) *Circular Economy: Creating The Future In Competitive Societies*. LAP LAMBERT Academic Publishing, Germany. ISBN 978-613-9-89371-3
- 4) Zezova, Aleksandra and **Boskov, Tatjana** (2017) *HRM Communications and HCC Satisfaction Facing the Banking Sector*. LAP LAMBERT Academic Publishing, Germany. ISBN 978-620-2-07370-7

Boskov, Tatjana (2017) *Exchange Rate, Wage Indexation, External Shocks and Competition*. LAP LAMBERT Academic Publishing. ISBN 978-3-659-79842-9

Boskov, Tatjana (2016) *Growing the Global Economy through SMEs International Aspirations*. LAP LAMBERT Academic Publishing, Germany. ISBN 978-3-659-95344-6

Boskov, Tatjana (2015) *How to balance EU convergence & economic recovery in SEE6*. LAP LAMBERT Academic Publishing, Germany. ISBN 978-3-659-74812-7

VI Учество во проекти

- 1) **Boskov, Tatjana** (2019) *Youth Adventure Tourism*.
- 2) Jakovlev, Zlatko and Koteski, Cane and Petrevska, Biljana and Serafimova, Mimoza and **Boskov, Tatjana** and Zezova, Aleksandra and Apostolov, Mico and Josheski, Dushko and Paceskoski, Vlatko and Namicev, Petar (2015) *Детерминирање на туристичките настани во Источниот регион на Република Македонија*.

VII Учебни помагала

- 1) **Бошков Татјана** (2019) *Платен промет - скрипта*. ISBN 978-608-244-629-5.
- 2) **Бошков Татјана** (2017) *Меѓународни финансии*. ISBN 978-608-244-380-5.
- 3) **Бошков Татјана** (2016) *Меѓународни финансии - практикум*. ISBN 978-608-244-306-5.
- 4) **Бошков Т., Ташков Н.** (2015) *Угостителство-умешност и занимање - практикум*. ISBN 978-608-244-187-0.

VIII Магистерски и докторски тези

Татјана Бошков (2014) *Влијанието на девизниот курс врз надворешно-трговската размена во мала и отворена економија – Република Македонија*, Економски факултет – Прилеп, Универзитет “Св.Климент Охридски” – Битола.

Татјана Цалева (2010) *“Олеснување на трговијата и ефектите врз развојот на бизнисот во Р. Македонија”*, Економски факултет – Прилеп, Универзитет “Св.Климент Охридски” – Битола.

Согласно потребите за овој Реферат следува конкретна евалуација на трудовите.

Евалуација на труд број 1: “*Virtual Banking and Financial Inclusion*”

Финансискиот сектор постојано се обидува да најде нови начини за давање финансиски услуги на светската популација, покрај фактот дека банките играат клучна улога во промовирањето на онлајн бизнисите. Зголемувањето на технологијата во финансиските индустријата (FinTech) се чини дека ја пополни празнината во достапноста на финансиските услуги т.е. пристапност за сите субјекти до финансиски средства и услуги по разумни трошоци. Дигитални плаќања, P2P и многу други се само пример за развој на FinTech, и додека овие иновативни услуги го сменија финансиски свет, вклучително и многу учесници во финансискиот сектор, огромен неискористен дел од светската популација, која не користи банка, останува невклучена, што е предмет на анализа во овој труд.

Евалуација на труд број 2: “*Дигитална Валута на Централната Банка – новата стратешка интелигенција на централните банки?*”

“Fintech” недвосмислено го чекори патот до нашите паричници, паметни телефони

и финансиски системи. Виртуелните валути како дел од нив, се испарливи и ризични, но обезбедуваат "peer-to-peer" трансакции без централни клириншки куќи, без централни банки. Засега се енергетски интензивни, но технологијата е во постојан прогрес, па не треба да се занемарат финансиските реструктурирања поттикнати од нивните идни подобрувања. Ако економијата познава доларизација/евроизација, каде земјите со слаби институции и нестабилни национални валути решиле да ја прифатат странската валута (долар/евро) како платежно средство, денес, во 21-век воопшто не е чудно да се очекува граѓаните да се одлучат за виртуелни валути. И кога вакви анализи произлегуваат од ММФ, сериозноста за нив треба да се постави на високо ниво. Во оваа статија се изнесени авторски ставови како треба да се постават централните банки и монетарната политика кон ново дизајнираната услужна економија.

Евалуација на труд број 3: ***“Circular Economy: Potential and Challenges”***

Овој труд тврди дека зголемувањето на ефикасноста на ресурсите преку растот на кружната економија може да помогне да се адресира структурната неусогласеност на европските пазари на трудот. Кружната економија создава економска вредност со повеќе труд и со помалку ресурси, затоа растот на кружната економија потенцијално може да донесе економски придобивки, како што се создавање работни места и пониска структурна невработеност, со понуда на добро географско ширење на можностите за работа. Поголем регион на невработеност може да има полза од повторно воспоставено производството и работна сила во или близу до постојната преработувачка индустрија. Раст на рециклирање, повторна употреба, активности за поправка (и преработка на производи) исто така нудат потенцијал за создавање работни места погодни за вработени оддалечени од традиционалното производство. Преку проширување на активностите на кружната економија се јавува разумен потенцијал да се намали регионалната и/или професионалната неусогласеност и силна шанса да се создадат нето работни места со постојани намалувања на невработеноста.

Евалуација на труд број 4: ***“New Framework For Job Creation: Circular Economy Activities”***

Во време на конкурентност, кружната економија е начин за промена на моделот на економски раст и пат како да се постигне рамнотежа меѓу економијата, ресурсите и околината. Светските трендови покажуваат дека кружната економија е одличен начин за создавање работни места и со тоа да се зголеми економскиот раст. Ова подразбира вработување во малопродажба на производи од втора употреба. Овој труд тврди дека создавањето вработување во кружни економски активности нуди можности за економски развој и видливо зголемување на нивото на вработеност. Ова исто така зависи од политиката и стратегијата на секоја влада. Земајќи предвид кои економски активности ја опфаќаат кружната економија, таа едноставно претставува неопходност за секое општество.

Евалуација на труд број 5: ***“Партнерството меѓу FinTech и банките – додадена вредност или нарушен “комфор” за банкарскиот сектор”***

Во центарот на вниманието кај банките од Централна и Југоисточна Европа конечно се наметна прашањето за влијанието на финансиските иновации поттикнати од финтек компаниите, што резултираше со дискусии на 7-мата средба на гувернерите од регионот. Неминовен е фактот дека подобрите и поконкурентни финансиски услуги прават притисок врз банките како традиционални финансиски институции да нудат иновации за своите клиенти. Кај развиените економии ова е стигнато до чекор на склучување “партнерство” меѓу финтек-провајдерите со традиционалните финансиски институции. Како изгледа ова “партнерство” и што не очекува во иднина се фокусот во оваа статија.

Евалуација на труд број 6: ***“Egypt Currency Crisis: Analysis of the Causes”***

Овој труд ги анализира валутните кризи кои обично настануваат заради финансиската криза, вклучително и должничка криза. Фокусот е на Египет, мала и отворена економија, која во 2007/2008 година беше погодена од силниот пад на цените на храната и енергијата. Со оглед на тоа каде средната група на египетско општество ги троши своите приходи (45% од своите приходи ги троши на прехранбени производи), ова ја донесе економската политика под силни притисоци и се бараше брз одговор за ублажување на шокот за да се одржи социјалната и економската стабилност. Евалуацијата на постојните кризи можат да

ги објаснат нарушувањата во финансискиот систем или колапс на девизниот курс. Исто така, во овој труд се утврдуваат причините и последиците од египетската валута криза, како и клучната улога на девизните резерви во такви услови.

Евалуација на труд број 7: *"The Role of Strategic Management In SMEs International Business Up-Grading"*

Стратегиското управување е релативно нова научна дисциплина, чија цел е да и овозможи на компанијата работа во модерното деловно опкружување и секојдневните промени со кои се соочуваат деловните субјекти, и однадвор и однатре. Основната цел на стратегискиот менаџмент е опремување на компанијата со нови работни услови диктирани од пазарните и техничко-технолошките промени, искористувајќи ги можностите за профит а избегнувајќи ги заканите од неконтролирани фактори. Ова беше мотивација во овој труд да се обработат малите и средни претпријатија, нивната извозна конкурентност, деловните стратегии и пристап за финансирање и влијанието на стратешкото управување.

Евалуација на труд број 8: *"Strategic Management And Level Of Company's Export Competitiveness Under Economic Uncertainty"*

Стратегиското управување е релативно нова научна дисциплина, а земајќи предвид дека современите деловни активности се случуваат во турбулентно опкружување, квалитетот на одлуките е многу важен за да се задржи профитот на компанијата. Овој труд ја опфаќа идејата дека постои директна врска помеѓу квалитетните стратегии за менаџирање и стратегијата за раст предводена од извозот, кои влијаат на нивото на профит на компанијата, како и на нејзината конкурентност и перформанси.

Евалуација на труд број 9: *"Optimal taxation in theory"*

Во овој труд, оптималните теории за оданочување на приходот се предмет на истрага по класичниот труд во јавните финансии од Мирлеш (1971). Мирлеш (1971), обезбедува аналитички решенија за втор по ред ефикасен даночен систем во присуство на неповолен избор. До крајот на 90-тите години, резултатите не се тесно поврзани со емпириските студии за даноци и малку влијаат врз препораките за даночна политика. Mankiw, Weinzierl и Yagan (2009) обезбедуваат MATLAB код за анализа на моделот Mirrlees MTR и плати, тие користат log-normal и Pareto дистрибуции. Потоа се разгледува теоријата за оптимални даноци на продажба на стоки Ремзи (1927), користејќи го правилото на Ремзи исто така користено во Фелдштајн (1978), Дијамант-Мирлеш (1971a), Дијамант-Мирлеис (1971b) кои предлагаат алтернатива на предлогот на Ремзи.

Евалуација на труд број 10: *"Alternative financing sources supporting SMEs growth"*

Појавата на последната финансиска криза ја направи политиката за кредитирање кон МСП доста ригидна. Ова би значело дека традиционалните извори за финансирање (на пример банките) воведуваат строги критериуми за финансирање со што се намалува пристапот до финансиски средства. Последната финансиска криза го ограничи пристапот до финансиски средства од традиционалните извори, меѓутоа истовремено создаде можност за појава на нови извори за финансирање. Новите извори за финансирање или алтернативните извори за финансирање нудат широк спектар на финансиски производи и услуги преку искористување на технолошките иновации. Придобивките кои произлегуваат од алтернативните извори за финансирање се: кредити со ниски трошоци, пониски трансакциски трошоци, пократок процес на апликација и одобрување, како и други бројни придобивки.

Евалуација на труд број 11: *"Digital Innovations In The World Of Finance"*

Во последните години, дигиталните иновации во финансиите силно го прикажаа влијанието на јавните власти и учесниците во финансискиот сектор заради нивното ветување дека ќе ги намалат или целосно елиминираат неефикасностите во перформансите на малите плаќања, вклучително и оние далечински трансакции на потрошувачите. Технолошките иновации, исто така, претставуваат предизвици и некои од нив имаат правна природа. Со технолошките иновации кои сè уште се во формативна фаза, неопходно е да се идентификуваат и да се проценат тие предизвици со цел подобро да се разберат кои од нивните апликации го охрабруваат и ублажуваат ризикот од технолошки иновации кои ја дестабилизираат ефикасноста и безбедноста на плаќањата. Целта на овој труд е да се анализираат економските аспекти и да се идентификуваат факторите што можат да го

попречат овој раст.

Евалуација на труд број 12: *“National Payment Systems Development in Balkan Countries”*

Секоја национална економија во процес на “соработка” со светот го наоѓа својот интерес, ја мери својата позиција и реализира поголем или помал обем надворешната трговија, во зависност од степенот на отвореност на економијата кон светот и другите фактори кои влијаат на надворешната трговија. Ова е тесно поврзано со платниот промет. Платниот промет ги претставува сите плаќања направени во готовина помеѓу домашни (правни и физички лица), како и помеѓу домашни и странски лица. Овие работи се вршат преку комерцијалните банки и банката делува како посредник во свое име и ги извршува во име на клиентот. Во овој труд се разгледуваат карактеристиките и капацитетите на платните системи на Балканскиот регион.

Евалуација на труд број 13: *“The Role of the Central Bank in the National Payment System: Evidence for Macedonia”*

Значењето на платниот промет се манифестира преку неговата важна улога во секоја пазарна економија, како клучна компонента на финансиската инфраструктура. Платниот систем е инфраструктура која овозможува пренесување на средства помеѓу субјектите за извршување на нивните меѓусебни обврски. Платниот систем е основно средство за ефикасно спроведување на монетарната политика на централната банка. Дизајнот на платниот систем во основа треба да ги исполни спецификациите на одредена земја. Во овој труд ја анализираме важноста на платниот систем и улогата на Централната банка. На крајот, ги поврзуваме јавната политика, Централната банка и Националниот платен систем и неговата изведба за развој на платниот промет.

Евалуација на труд број 14: *“Global Development Trend In Managing: Do Financial Strategies Offer Hopes Recovery?”*

Подобрување на условите за трговија, има тенденција да ја зголеми благосостојбата на земјата, нејзината домашна побарувачка и цените на нетргованите стоки, со реална проценка на домашната валута (ефект на благосостојба). Изгледите за раст се ослабени на глобално ниво, со оглед дека тоа е 2,4% за 2016 година. Глобалниот раст се предвидува да биде 3% до 2018 година заради стабилизирање на цените на стоките и можност за поголем извоз на новите пазари и земјите во развој. Структурните реформи може да го зголемат глобалниот раст покрај постојаните дивергенции. Ова е причината зошто глобалните трендови бараат предвидувања и проценка на ризикот. Трудот ги обработува предвидувањата и анализите за распределбата на ризикот што има основно значење за глобалниот раст.

Евалуација на труд број 15: *“Level Of Deepening Financial Infrastructure, Fintech Companies and Financial Inclusion: Theory and Evidence”*

Финансиското вклучување носи потенцијални придобивки бидејќи голем дел од населението има поголем пристап до финансиски инструменти и услуги. Финансиска инфраструктура може да помогне во намалување на ризиците и да ја зголеми ефикасноста на финансиските пазари, но понекогаш може да придонесуваат за ситуации каде се преземаат прекумерни ризици. Овој труд испитува дали финансискиот развој дава економски можности што создаваат позитивни ефекти како што и теоријата и искуствата ги потенцираат истите.

Евалуација на труд број 16: *“Mexican Currency Crisis: Overview and Lessons”*

Кога размислуваме за валутна криза првото нешто што се сеќаваме е масовно бегство на инвеститорите од валутата од која стравуваат дека ќе ја изгуби вредноста. Во таква ситуација валутата ја губи стабилноста и довербата, и ако нема доволно меѓународни резерви, тоа може да резултира во сериозна финансиска криза. Целта на трудот е користењето на теоретското знаење за валутните кризи и проценката на постојните теоретски модели, во текот на последните петнаесет години, со цел да се објаснат нарушувањата во финансискиот систем или колапсот на девизниот курс. Овој труд ги утврдува и причините и последиците од настанувањето валутна криза, како и клучната улога на девизните резерви за една земја и однесувањето на инвеститорот во такви околности.

Евалуација на труд број 17: *“Venezuela Currency Crisis: Analysis Of The Causes”*

Економските загуби предизвикани од валутната криза предизвикуваат пад на економската активност, нарушен дистрибуирани приход, и има нагласен пад на кредибилитетот што ја нагласува важноста од спречување на кризи и употребата на сите расположиви алатки кои можат да помогнат во рано откривање на финансиските слабости. Поради оваа причина, некој вид на системи би можеле да ги идентификуваат индикаторите за ранливост или да се предвиди валутна криза со цел да се преземат навремени вистински мерки за да се избегнат вакви кризи, што е предмет на анализа во овој труд.

Евалуација на труд број 18: ***“Factors Determining the International Tourism Business: An Economic Approach”***

Новите форми на туризам носат со себе нови предизвици поврзани за животната средина и стандарди за одржлив развој. Растот на туризмот се однесува на постепената еволуција на туризмот што е важен фактор за продуктивноста на економијата на една земја. Кога се мери економското влијание на туризмот, треба да се потенцира суштинската каузалност кај реалниот бруто домашен производ, реалниот ефективен девизен курс и меѓународниот туризам. Покрај ова, студијата опфаќа естимација на ефектот на туризмот врз економскиот развој во Македонија и Грција.

Евалуација на труд број 19: ***“Assumptions of Linking Innovation And Branding The High-profile Project In Tourism Sector”***

Туризмот може да придонесе за одржлив развој на некои региони под некои околности, а потоа се појавуваат голем број нови пристапи за развој на туризмот. Значи, може да се појават посилни врски помеѓу туризмот и другите економски активности и опциите за развој. Постоенето на дополнителни критериуми може да се искористи за да се проценат различните потенцијални развојни форми на туризам и да се даваат предлози за развој на индикатори за перформансите за одржливост. Затоа неопходно е да се истакне важноста на подобри системи за управување со знаење за поддршка на иновациите во туризмот.

Евалуација на труд број 20: ***“Building Companies Profit: SIS and Strategic Management Perspectives”***

Во трудот се испитува дали процесот на планирање на стратешките информации системи е сè уште еден од клучните деловни активности каде организациите ќе треба да се подобруваат за да можат ефективно и ефикасно да учествуваат на глобалниот пазар во ерата на е-бизнисот. Успешен бизнис значи добро стратешко управување со компанијата. Конкурентно стратешко управување значи спроведување на интегриран модел на управување што ќе и овозможува на компанијата да ги утврди своите цели, да ги произведува главните политики и планови за постигнување на тие цели, како и да донесува добри одлуки кои се однесуваат на пристапот до финансии.

Евалуација на труд број 21: ***“Building Linkage Between FDI and Exports of Macedonian Products”***

Цените на домашните производи на меѓународните пазари честопати се потценуваат заради слаба репутација или рангирање на производите со низок степен на обработка. Во овој поглед, се очекува влезот на СДИ да придонесе за производство на производи со висок квалитет, и карактеристични производи, што би довело до повисоки апсолутни цени, поголема продуктивност и пониски трошоци за работна сила на производи. Овој труд има за цел да се фокусира на придонесот за развој на стратегии кои треба да помогнат за зајакнување на секторот на МСП. Од една страна ова може да се направи преку нивно промовирање на интеграцијата во, и потенцијални придобивки од надворешните пазари.

Евалуација на труд број 22: ***“Career Management and New Organization Perspectives”***

Во текот на човечката историја, општеството се смени од аспект на знаењето, ресурсите, човечки развој, технологија, наука, законот и културата. Имено, истите континуирано се развиваат. Организациите исто така се менуваат со текот на годините како што се прилагодуваат на новите технологии, работните способности, пазарите на стоки и услуги и улогата на човекот. Пристапот кон управувањето со луѓе исто така се смени како одговор на сите други промени во општеството и организациите. Целта на истражувањето е емпириска потврда за значењето на успехот во кариерата и кои се факторите кои влијаат врз развојот на човечкиот капитал и врз развојот на неговата кариера.

Евалуација на труд број 23: ***“Economic and Political Implications of Credit Euroization: The Case of Macedonia”***

Постојаната размена на валутата се спроведува со различни аранжмани на девизниот курс. Следствено изборот на режимот на девизниот курс е особено важен аспект за економски развој на конкурентноста на една земја како и макроекономска стабилност. Со оглед на искуството од девизниот курс на Македонија, веројатно ќе остане значително евроизионирана земја за подолг период. ММФ смета дека соодветната стратегија е таа што предвидува поддршка за постепена де-евроизација за одржување на макро-прудентна политика, развој на домашниот пазар и политики кои ги ублажуваат девизните ризиците. Истражувањата укажуваат дека макропрудентните политики стануваат важен двигател на де-евроизацијата. Во однос на другите двигатели на евроизацијата, наодите од оваа анализа го поддржуваат конвенционалното гледиште за тоа дека евроизацијата на депозитите и разликите на каматните стапки беа главните детерминанти на кредитната евроизација во Македонија. Исто така, овој труд ги анализира политичките импликации на кредитната евроизација во Македонија.

Евалуација на труд број 24: ***“Financial Crisis and Balkan Perspectives on the EU”***

Во овој труд се дава акцент на финансиската криза, перспективите на еврото и на Западен Балкан. Исто, се разгледуваат и можните последици за Балканот, неопходните реформи за спречување на идни кризи. Дел од трудот е посветен на прашања кои се однесуваат на управувањето со кризи во еврозоната.

Евалуација на труд број 25: ***“EU Market Perspectives for Macedonian Companies”***

Овој труд ги анализира состојбите во еврозоната, Грција, Хрватска и Бугарија, а потоа дава осврт и на перспективите за македонските компании на пазарот на ЕУ. Овој голем единствен европски пазар има огромна апсорпциона моќ отворена пред Македонија, особено привлечно за нашите македонски мали и средни претпријатија, пазар преку кои тие ќе го подигнат нивото на благосостојба.

Евалуација на труд број 26: ***“Estimating the Causality Between REER and Tourism-Led Growth”***

Меѓународната трговија е уште еден аргумент што обично се користи за да се оправда политиката на девизниот курс. Кога е мерено економското влијание на туризмот, треба да се потенцира суштинската каузалност кај реалниот бруто домашен производ, ефективен девизен курс и меѓународен туризам, што е предмет на анализа во овој труд. На овој начин, туризмот треба да се смета за двигател - фактор со важен придонес за економиите.

Евалуација на труд број 27: ***“Urban Development - Engine for Economic Growth: Evidence for Macedonia and Greece”***

Градовите се местата каде е очигледна нерамнотежата во користењето на ресурсите, но во исто време тие се јадрото на економската и општествената иновација. Одржливиот урбан развој крерира неопходност да се постигне рамнотежа, максимум можности за развој и зачувување на средствата и нематеријалните елементи што го сочинуваат културниот идентитет на една земја. Растот на туризмот се однесува на постепена еволуција на туризмот, што е важен фактор продуктивноста на економијата на една земја и е предмет на анализа во овој труд.

Евалуација на труд број 28: ***“The Role of Management In Conflict Solving Situations In Enterprises”***

Можни пристапи во надминување на негативната конфликтност и поттикнување на позитивната конфликтност претставуваат мерките преку кои се поттикнува натпреварот помеѓу вработените за отворени дискусии во врска унапредување на работата, мерки за насочување на енергијата кон поттикнување на креативноста на вработените, промена на цврстите процедури и правила кои придонесуваат за појава на конфликти помеѓу вработените и менаџментот. Во заклучокот од трудот се третираат размислувањата и ставовите на вработените за улогата на менаџментот во создавањето, препознавањето и менаџирањето со конфликтните ситуации. Современите менаџери треба да поседуваат способност да ги препознаат причинителите на конфликти како и да применуваат соодветни техники и модели за решавање на истите.

Евалуација на труд број 29: ***“SMEs Empowerment Through International Aspirations”***

Предизвиците за развој на малите и средни претпријатија се повеќедимензионални. Бидејќи трговските бариери, трошоците за транспорт и комуникација опаѓаат, малите

и средните претпријатија треба да додадат поголема вредност на своите производи за да останат да се натпреваруваат на пазарот. Со зголемувањето на приходите побарувачката на потрошувачите брзо се менува, а дополнително се зголемува и изборот кога увозните производи стануваат лесно достапни на домашниот пазар. Конкуренцијата кај земјите во развој за извозните пазари, странските инвестиции и ресурси, исто така, се засилува. Ова беше мотивација во овој труд да се фокусираме на малите и средни претпријатија, нивната извозна конкурентност, деловните стратегии, пристапот за финансирање и сл.

Евалуација на труд број 30: ***“Comparative Analysis of The Monetary Policy of NBS and ECB”***

Како предуслов за влез во ЕМУ, државите мора да исполнуваат одредени критериуми за конвергенција, затоа што има значителни разлики меѓу земјите, кои имаат свое политичко и институционално потекло, што може да влијае врз ефикасноста на интеграцијата. Сето ова наметнува потреба од компаративна анализа на состојбата во која се наоѓа Србија во однос на еврозоната. Овој труд треба да обезбеди корисна основа, до која мерка монетарната политика на НБС се согласува или отстапува од монетарната политика на ЕЦБ и ЕМУ, кои претставуваат крајна цел на Србија на патот кон европската интеграција. Компаративна анализа на монетарната политика на Националната Банка на Србија и Европската централна банка е направена со статистички методи што ќе го покажат степенот на (не)поврзаност меѓу двете политики и нивната меѓусебна поврзаност врз основа на одредени вообичаени променливи.

Евалуација на труд број 31: ***“Effects From The Interaction Between Exchange Rate Regime And Economic Growth: The Case For Macedonia”***

Реалниот девизен курс како монетарен инструмент, може да помогне во остварувањата за раст на извозот, зголемување на агрегатната побарувачка, а на овој начин го зголемува и економскиот раст. Развиените земји каде зголемувањето на економскиот раст се потпира на растот на извозот, може да биде пример за Македонија дека девизниот курс не е само инструмент за одржување на ценовната стабилност, туку тој е инструмент и за зајакнување на стабилноста на финансискиот систем. Истражувањето ќе ја испита врската помеѓу номиналниот ефективен девизен курс со другите макроекономски агрегати применувајќи MLS метод. Резултатите го детерминираат влијанието на девизниот курс врз економскиот раст на Македонија.

Евалуација на труд број 32: ***“The Impact of Culture and Urban Life-Cycle on The Economic Development of City”***

Трудот се фокусира на концептуализацијата и анализата на ефектите од културата врз економскиот развој на градот Скопје. Економски развој ориентиран кон културата е предмет на силна ендегеност, постојано менувајќи ги оригиналните услови што ги прават местата културно богати и одржливи како креативни центри. Од повикување на COED моделот, градовите можат да научат која треба да биде филозофијата на иницијативите во јавната сфера, какви резултати може да се очекуваат и кој е временскиот хоризонт во кој треба да се донесат клучни политики на дејствување.

Евалуација на труд број 33: ***“Macedonian Convergence and the Role of Exchange Rate in the Run-Up to EU Accession”***

Напредокот со структурните реформи кои треба да ги спроведуваат земјите од Западен Балкан заради конвергенција кон ЕУ, воедно треба да помогне за макроекономска стабилност. Случајот со Македонија и предизвикот за нашето членство во ЕУ бара приближување на македонската економија кон ЕУ во реални услови, што укажува на приход по глава на жител и економска структура; и во номинална смисла - приближување кон цените, инфлацијата и каматните стапки. Исто така, во трудот се потенцира важноста на режимот на девизниот курс како достапна алатка за исполнување на потребните услови за влез во ЕУ.

Евалуација на труд број 34: ***“Addressing the Role of Risk Management and Digital Finance Technology on Financial Inclusion”***

Финансиската вклученост се фокусира на населението кое е „неискористено“ и треба да биде дел во формалниот финансиски систем. Новите модели на финансиско вклучување се потпираат на дигиталните технологии, а „фин-тек“ продолжува да ја

револуционизира природата на пристапите. Многу важен факт е дека 78% од пристапот до финансиски услуги кај земјите во развој вклучуваат мобилни пари. Финансиските дигитални технологии го подобруваат преносот на податоци, а анализата покажува дека на малите компании им даваат можност за развој со модели со ниски трошоци за дистрибуција и практики за управување со ризик. Имајќи предвид дека постојат две главни причини за финансиско исклучување - високи цени и неценовни бариери, овој труд ја испитува неопходноста за управување со употребата на дигитални технологии за финансирање заради можностите на целото општество.

Евалуација на труд број 35: *“Choosing the Easiest Way: Attracting FDI or Branding Macedonian Business?”*

Овој труд има за цел да се фокусира на придонесот за развој на стратегии што можат да помогнат во зајакнувањето на секторот на МСП. Спроведувањето на стратегиите треба да ја зголеми привлечноста на земјите во транзиција и земјите во развој за странските инвеститори што ќе го подобри капацитетот на МСП. Од друга страна, политиките ќе ги зајакнат придобивките од СДИ за локалните економии преку олеснување на трговијата со МСП и градење на капацитетите на локалните МСП за користење на можностите од надворешните пазари.

Евалуација на труд број 36: *“The relationship between the attitudes of Marx, Keynes and the New Keynesians towards the economic crisis”*

Поаѓајќи од кризата како економски феномен што има внатрешна логика на развој, трудот анализира дали постои врска помеѓу ставовите на Маркс, Кејнс и Новиот Кејнзијанец. Откако се разгледани одделно, очигледно спротивставените мислења на авторите, се откри дека постои врска помеѓу нив што ги прави комплементарни. Ова знаење предизвикува современ политички економски пристап кон кризи со цел да ги прилагоди поефикасно или да ги надмине ефикасно ако се појават, земајќи ги предвид нивните негативни социо-политички реперкусии.

Евалуација на труд број 37: *“EU Convergence: South East Europe Six Facing Macroeconomic Challenges”*

Справувањето со конкурентни притисоци и пазарни сили во рамките на ЕУ на среден рок, земјите на ЈИЕБ треба да го реализираат преку спроведување на структурни реформи. Напредокот во структурните реформи може да помогне за макроекономска стабилност, на пример, со намалување на структурните надворешни дефицити. Трудот третира периоди на ниска инфлација и дефлаторни притисоци, кога девизниот курс не дозволува доволно простор за фискален и монетарен стимул.

Евалуација на труд број 38: *“Strategic and Finance Management – Determining Factors for the Success of the Companies in the Business World”*

Стратешкото размислување е важно за испитување на сите пазари кои се релевантни за основната дејност на интерес. Исто така, неопходно е да се анализираат релевантните сили што создаваат нови пазари како идентификација на барањата на деловната стратегија. За тоа, се користат елементи за управување, модели на управување како упатства за менаџерска активност во деловниот свет за зголемување на конкурентските предности на фирмата. Компаниите го потврдуваат тоа интегрирано управување, односно моделот ќе резултира со драматични придобивки. На овој начин, размислувањето за стратегијата и овозможува на компанијата да ги утврди своите цели, да ги произведува главните политики и планови за постигнување на тие цели, како што се дефинира опсегот на бизнис компанијата каде работи и позитивно влијае на деловните перформанси. Ова е претходна цел за компаниите во донесување добри одлуки за пристап до финансии.

Евалуација на труд број 39: *“Euroisation in the Western Balkans: The Evidence for Macedonian Economy”*

Економската несигурност, како и негативното искуство во минатото во земјите во развој предизвикува намалена желба за чување на заштеди во домашната валута или за реализирање на трансакции во домашната валута. Па така, евроизацијата е проблем кој се појавува кај земјите во транзиција во Европа, посебно во земјите кои имаат воспоставено фиксен девизен курс. Присуството и важноста на странските валути посебно доаѓаат до израз кај земјите од Западен Балкан. Во таа насока, трудот ги прикажува причините поради

кои постои висок степен на евроизација во Македонија. Како една од поважните причини за степенот на евроизација се посочува искуството со пропаѓањето на одредени банки и штедилници во минатото, надворешните и внатрешните економски шокови, негативното искуство од инфлација, како и трансферите од странство (дознаки) кои се реализираат во странска валута.

Евалуација на труд број 40: *“Human Capital and Its Impact on the Career Success: Serbian and Macedonian Banking Sector”*

Разбирањето на влијанието на човечкиот капитал за постигнување успех во кариерата е неопходно за секоја индивидуа во турбулентно време на пазарот на трудот. Во сегашната ера на технологијата и глобализацијата владеат општи принципи за напредок на „економијата на знаење“. Значи, секој поединец на пазарот на трудот, ако тој/таа сака да изгради своја кариера, треба да работи на постојано подобрување на човечкиот капитал. Ова помага за нивно признавање на се поконкурентниот пазар на трудот, кој со својата исклучителна динамика, практично ги елиминира „слабите играчи“, заради нивната неспособност да се прилагодат на современите трендови и потребите на персоналот. Кога зборуваме за емпириско истражување и потврда на фактот дека човечкиот капитал влијае на кариерата успех, овој труд претставува статистичка анализа на споменатите категории на корелација, заснована на 474 вработени, во српскиот и македонскиот банкарски сектор. Анализи како што се тест χ^2 test, Mann-Whitney U, Kolmogorov-Smirnov тест и линеарна регресија, го докажуваат значењето на влијанието на развојот на човечкиот капитал на вработените за успех во кариерата, гледано преку различни хиерархиски позиции во одреден сектор.

Евалуација на труд број 41: *“Creating Successful Management through Risk Exposure Detection and Access to Finance of the Company”*

Домашната индустрија со користење на знаењето, развојот на иновации и надградба на капацитетот на малите и средни претпријатија, може да ги превземе потребните промени за своето производство и зголемување на извозните перформанси. Сето ова може да придонесе за одржливост на економскиот раст и економската интеграција, особено на малите и отворените економии. Користејќи економетриски пресметки, овој труд се фокусира на придонесот за развој на финансиски стратегии кои може да помогнат во зајакнувањето на МСП секторот на начин да се забележат бенефициите. Треба да се спроведат добри стратегии како на пример зголемување на атрактивноста на земјите во транзиција и земјите во развој за странските инвеститори што ќе го подобрат капацитетот на компаниите.

Евалуација на труд број 42: *“EU Convergence, Structural Adjustments and Growth: Is SEE6 Catching Up?”*

Овој труд ги анализира земјите членки кои станаа дел од ЕУ во последната декада како и земјите од Западен Балкан кој претендираат да бидат дел од овој економски блок. Главниот предизвик за овие земји е да се справат со големи и потенцијални нестабилни приливи на капитал и да ја постигнат потребната номинална конвергенција. Несомнено, членството во ЕУ од ЈИЕ6 бара приближување на македонската економија со онаа на ЕУ во реални услови, што укажува на приход по глава на жител и економска структура, и во номинална смисла, што значи конвергенција на цените, инфлацијата и каматните стапки.

Евалуација на труд број 43: *“An Empirical Research on the Correlation between Human Capital and Career Success: Serbian and Macedonian Banking Sector”*

Во трудот се утврдува дека управувањето со човечките ресурсите во банкарскиот сектор мора да применува стратешки програми за планирање на човечки ресурси со што се потенцира основното значење на дизајнирањето ефективна политика за вработување преку активна политика за наградување. Исто така, банките треба да вклучуваат поактивни обуки за развој на вработените. Овој труд применува анализа на српскиот и македонскиот банкарски сектор со помош на χ^2 test, Mann-Whitney U, Kolmogorov-Smirnov Z тест и линеарна регресија.

Евалуација на труд број 44: *“Settlement of the Debt Crisis In A Member State of the Monetary Union and in a Country Having Its Own Currency”*

Овој труд е насочен кон решавање на должничката криза во земја членка на

Монетарната унија (Грција) и ги претставува аргументите дека решението за надминување на должничката криза мора да произлезе од нејзините причини. Тие се присутни и во слабостите на функционирањето на Монетарната унија и во неодговорното однесување на владата во земјата. Товарот за надминување на кризата треба да го сноси должникот и доверителите следствено нивните „заслуги“.

Евалуација на труд број 45: ***“Financial impact strategy on SMEs in the business world”***

Многу земји во транзиција се соочуваат со потребата да го промовираат и зајакнат долгорочниот развој на секторот на МСП, за што е потребен пристап до пазарот, нова технологија како и знаење за менаџирање. Овој труд има за цел да се фокусира на придонесот за развој на финансиски стратегии што можат да помогнат во зајакнувањето на МСП. Спроведувањето на добри стратегии треба да ја зголеми привлечноста на пазарот на трудот во земјите во транзиција и земјите во развој за странските инвеститори со што ќе се подобри капацитетот на МСП.

Евалуација на труд број 46: ***“Are We Ready For Strategic Activities For Prevention In Human Trafficking?”***

Овој труд се заснова на претпоставката дека проблемот со трговијата со луѓе, на национално или локално ниво, може да се реши ефективно само врз основа на сеопфатни стратегии кои се засноваат на човековите права и кои ја земаат предвид транснационалната природа на проблемите, многуте поврзани криминални активности, честа вклученост на организирани криминални групи и длабока болка, страв и штета претрпена од жртвите. Препораките се однесуваат соодветно на потребата: да се земе во предвид релевантното меѓународно право и новите меѓународни и домашни правни рамки; да се процени проблемот со трговијата со луѓе, како што се претставува во специфичниот контекст на средните училишта и да се развие ефикасна стратегија и капацитет за развој на соодветните стратегии; да се спроведе ефикасно локално јавно образование и други мерки за спречување на трговијата со луѓе.

Евалуација на труд број 47: ***“Enhancing The Ability Of Education In Prevention Of The Trafficking In Human Beings”***

Трудот е структуриран на начин да се развие „МОДЕЛ бранители на човековите права во образованието“ за да се процени проблемот на трговијата со луѓе и да се развие ефективна стратегија; да се спроведе ефикасно локално јавно образование и други мерки за спречување на трговијата со луѓе.

Евалуација на труд број 48: ***“Are exchange rate exposure and hedging important for firm performances? Evidence for Macedonian SMEs”***

Глобализацијата носи придобивки и закани за секторот на мали и средни претпријатија, особено ако се земе во предвид извозот. Во овој труд препораките се однесуваат на градењето односи со финансиските институции, особено банките за да се олесни финансирањето на малите и средни претпријатија (МСП). Во овој контекст, корисно е да се идентификуваат кои се извозниците и оние кои сакаат да обезбедат вредност во области како управувањето со девизен ризик и да се предвидат потребите за валута. Каков ефект имаат валутните флукуации врз профитот на компанијата и што прават тие да се изолираат, се прашања кои се тестираат во овој труд.

Евалуација на труд број 49: ***“Exchange rate exposure and firm-level performances: The case for Macedonia”***

Овој труд идентификува како компаниите извозници се справуваат со девизниот ризик и промената на вредноста на валутата. Исто така, акцент се дава и на иновациите и знаењето, како и на улогата на СДИ врз стимулирањето на извозниот раст. На долг рок, ова може да придонесе за одржливост на економскиот раст и економска интеграција, особено за мала и отворена економија како Македонија, кое се потврдува со економетриските мерења применети во овој труд.

Евалуација на труд број 50: ***“Principles of managing currency risks by Macedonian companies”***

Овој труд анализира и тестира како се менаџира валутен ризик кај македонските компании кои се извозно ориентирани. Естимациите покажуваат што дополнително тие треба да направат, но и какви клаузули истите користат. Повеќето инвеститори ќе бидат

запознаени со концептот на изложеност на валута кој им помага во поставувањето на сите договори.

Евалуација на труд број 51: ***“Survey evidence for influence in improvement on trade facilitation and economy growth: The case of Republic of Macedonia”***

Спроведувањето на законот за царинско вреднување за постигнување подобрена примена обезбедува поголема униформност и сигурност во оваа апликација. Олеснувањето на трговијата е предизвик за Македонија во однос на развојот и целосната употреба на светските ресурси и зголемување на производството како и размената на стоки. За нашата земја ќе биде од суштинско значење да се намалат тарифите и другите бариери за трговија. Истражувањето служи за да потврди дека е неопходно воведување мерки за олеснување на трговијата помагајќи им на македонските компании да се натпреваруваат поефикасно на меѓународниот пазар.

Евалуација на труд број 52: ***“Export-led growth in SEE6 – Facts and recommendations: The case of Republic of Macedonia”***

Користење на девизниот курс како сидро за инфлациските очекувањата, на долг рок се ефективни досега, произведувајќи ниски и стабилни стапки на инфлација. Сепак, во периоди на ниска инфлација и дефлаторни притисоци, сидра на девизниот курс не дозволуваат доволно простор за фискален и монетарен стимул. Во контекст на ова, трудот ги анализира креаторите на политиките и нивните дилеми.

Евалуација на труд број 53: ***“Arguments for and against retaining exchange rate regime: an empirical analysis for Republic of Macedonia”***

Соодветниот режим на девизниот курс ќе се менува со текот на времето, во согласност со промените во околностите на земјата. Имајќи го предвид случајот со Македонија и стремежот да се биде дел од ЕУ, режимот на девизниот курс може да ја подобри состојбата на Македонија само доколку пристапот во голема мерка ја прави Македонија локација од која странските инвеститори можат да послужат на пазарот на ЕУ. Исто така со поддршка на проценките, во овој труд покажавме дека во една мала и отворена економија како Македонија, со употреба на девизниот курс како инструмент може да се реализира можност за раст на извозните остварувања, зголемување на агрегатната побарувачка и зголемување на економскиот раст. Во овој труд фокусот е и на аргументите за и против задржување на режимот на девизниот курс.

Евалуација на труд број 54: ***“Impact of exchange rate in the run-up to EU accession: An empirical analysis of Republic of Macedonia”***

Во овој труд се анализира и естимира влијанието на девизниот курс во мала и отворена економија како Македонија, што треба да се види во контекст на континуирана интеграција на синцирите на снабдување. Исто така со поддршка на проценките, во овој труд покажавме дека во една мала и отворена економија, како што е Македонија, со користење на реален девизен курс како инструмент може да се реализира раст на извозните остварувања, зголемување на агрегатната побарувачка и зголемување на економскиот раст со што ќе се забрза процесот на приближување кон ЕУ.

Евалуација на труд број 55: ***“Blockchain and Digital Currency in the World of Finance”***

Напреднатата технологија овозможи еволуција во плаќањата како и глобална конкуренција. Нејаснотиите околу дигиталната валута оставајќи доволно простор за анализа на нејзиното безрезервно прифаќање, доверба и исчекување, е главниот двигател за ширење на мрежата. Банките треба внимателно да ја разгледаат технологијата заснована на овие криптовалути како и потенцијалниот нов генерички начин за пренесување сопственост на вредноста на долг рок. Поглавјето дава анализа за употребата на криптовалути во целина, особено Bitcoin, како и прифаќање на технологијата во присуство на мрежни екстерналии. Објективниот став е дека иднината на дигиталната валута во моментот е сè уште нерешено прашање заради постоењето на „критична маса“. Понатаму, во поглавјето се разгледува финансиската приватност која е многу чувствително прашање во користењето дигитална валута. Истражувањето покажа дека иднината на криптовалути може да биде светла ако се исполнети некои институционално-формални услови заради фактот дека успехот на еволуцијата на е-пари бара градење на безбедносни плаќања преку три критериуми - стандардизација, компатибилност и иновативност.

Евалуација на труд број 56: ***“Chapter IV: Empirical Estimation Between REER and Tourism-Led Growth”***

Ова поглавје ги анализира градовите како местата во кои постои нерамнотежна употребата на ресурсите (трошат повеќе ресурси отколку што генерираат), но во исто време тие се јадрото на економската и општествената иновација. Понатаму, поглавјето комбинира размислувања за развој на туризмот, подобри планирања, како и поширока примена на системите за следење на одржливоста.

Евалуација на труд број 57: ***“Challenges of Tourism Business In Contemporary World”***

Туризмот се идентификува како еден од основните двигатели за создавање работни места и за развој на економијата во целина. Исто така, постои обид да се идентификуваат конструкциите кои влијаат врз градењето на висококвалитетно претприемништво во туристичкиот бизнис како и потреба од пристап до финансии за да сето ова стане реалност. Трудот има за цел да ги истражи непосредните ефекти од пристапот и користењето финансии во туризмот, истакнувајќи ги влијанијата врз туризмот и приходите од истиот во Италија и Шпанија.

Евалуација на труд број 58: ***“Rural Entrepreneurship in the Era of Digitalization: Example of Macedonia”***

Истражувањето во трудот ги потврдува основните хипотези дека дигитализацијата има влијание врз руралниот туризам развој, бидејќи има голема потреба од информации и финансиски поддршка во овој сектор. Како заклучок, трудот нуди упатства и предлози за развој на руралниот туризам користејќи ги можностите на дигитализација, со цел надминување на утврдената состојба.

Евалуација на труд број 59: ***“Developing E-Banking Platform In Contemporary World”***

Банките играат клучна улога во промовирањето на деловните активности преку Интернет. Овој труд ја испитува ефикасната употреба на развивање платформа за електронско банкарство што ја имаат сите инфраструктури за искористување на истите. Поради оваа причина, го истражуваме влијанието на системските фактори за развој на платформата Е-банка (приспособливост, интероперабилност, брз одговор на серверот, корисност за корисници итн.), организациските фактори за развој на платформата на Е-банкарство (перспектива на повеќе засегнати страни, имиџ на банка и алокација на ресурси) и економски фактори (оперативна ефикасност, административни трошоци, дифузија на иновации).

Евалуација на труд број 60: ***“Addressing De-Euroization In Transition Economies: The Evidence of Macedonia”***

Наодите од оваа анализа го поддржуваат конвенционалниот став дека евроизацијата на депозитите и разликите на каматните стапки се главните детерминанти на кредитната евроизација во Македонија. Исто така, овој труд ги анализира главните причини за процесот на евроизација во Македонија и се претставени потенцијалните придобивки од деевроизацијата.

Евалуација на труд број 61: ***“E-Business Efficiency of Healthcare Organizations in the Context of Cloud Computing”***

Ефикасност на здравствените организации денес се рефлектира со користење платформи за е-здравје и пристап до Интернет. Овој труд ја анализира важноста на користењето на модерната технологија во е-здравството бидејќи не само што ја подобрува ефикасноста на здравствената организацијата во поглед на заштитата туку создава основа за имплементација на иновации преку споделување мислења за здравствена заштита особено кога станува збор за навремено реагирање при лекување на пациент, а ова де факто ја подобрува конкурентноста на економијата, гледано на макро ниво.

Евалуација на труд број 62: ***“Serbian Hydropower Plants Selection Based on Elementary Turbine Parameters Using Multi- Criteria Decisions Making”***

Предмет на овој труд е анализа на ефикасноста на постојните хидроцентрали, нивниот избор и рангирање засновано врз клучните технички и производни карактеристики. Изборот на овие хидроцентрали ќе се изврши со методот на донесување одлуки со повеќе критериуми на основа на софтвер за експертски избор. Поточно, софтверот користи АНР метод (аналитички процес на хиерархија) како основа за утврдување на взаемна важност

на дадени критериуми и нивниот приоритет и подоцнежнo рангирање на алтернативите т.е. избор на најдоброто можно решение, во овој случај, најефикасен модел на хидроцентрала во Србија.

Евалуација на труд број 63: ***“De-Euroisation in Macedonia: Is Euroisation Irreversible?”***

Македонија е високо евроизирана земја. Високиот степен на евроизација е честа појава во земјите во развој во Европа, како и кај земјите со режим на фиксен девизен курс. Со оглед на девизниот курс на Македонија, веројатно таа ќе остане значително евроизирана за подолг временски период. Овој труд ги анализира главните причини за процесот на евроизација во Македонија и се презентираат потенцијалните придобивки од деевроизацијата.

Евалуација на труд број 64: ***“Exchange Rate Regime and Economic Growth: The Evidence For Republic of Macedonia”***

Подобрувањето на условите на трговија има тенденција да ја зголеми благосостојбата на земјата, домашната побарувачка и цените на неизменливите добра, и реална апрецијација на домашната валута (ефект на благосостојба). Развиените земји каде зголемувањето на економскиот раст се должи на растот на извозот, може да биде пример за Македонија дека девизниот курс не е само инструмент за подобрување на извозните перформанси, зголемувајќи го економскиот раст како и зајакнување на стабилноста на финансискиот систем. Истражувањето ја детерминира врската меѓу номиналниот ефективен девизен курс со другите макроекономски агрегати применувајќи метод на најмали квадрати. Овие естимации ќе го потенцираат влијанието на девизниот курс врз економскиот раст на Македонија.

Евалуација на труд број 65: ***“What Drives Credit Euroization In Emerging Countries? The Evidence for Macedonia”***

Слабењето на валутите кај европските земји во развој во однос на еврото доведе до значително зголемување на реалните трошоци за нехецираните девизни задолжувања, а последователно со тоа се очекува повисок кредитен ризик за банката. Соодветната стратегија може да биде знак на поддршка на домашниот пазар и одржување на прудентни политики кои ќе ги ублажуваат девизните ризици. Овој труд покажува присуство на странска валута, главно, во македонската економија и сугерира дека кредитната евроизација е придвижувана од страна на странските зајмувања.

Евалуација на труд број 66: ***“Tourism strategy: move to an investment-driven strategy and promotion?”***

Туризмот има потенцијал за зајакнување на заедниците и одржливата агенда на туризам треба да се фокусира како да се постигне тоа. Трудот ги истражува кои варијабли и како тие влијаат врз туристичкото претприемништво во Македонија. За таа цел се користеше SPSS софтверот за обработка на податоците.

Евалуација на труд број 67: ***“Assessing Finance for Fostering Entrepreneurship in Tourism Industry: The Case for Republic of Macedonia”***

Поради фактот што туризмот има моќ да направи значителни инвестиции и доверба меѓу актерите во туризмот, потребни се соодветни одлуки донесени од локалната заедница. Овие инвестиции се потребни за развој на туризмот, бидејќи туристичкиот бизнис е идентификуван како водечки фактор за вработувањето и растот на економијата. Овој труд има за цел да ги испита непосредните ефекти од пристапот и користењето на финансиите врз тековниот контекст на туризмот, истакнувајќи ги влијанијата врз туристичкото претприемништво во Македонија.

Евалуација на труд број 68: ***“Sources of Finance For Building High Quality Entrepreneurship In Tourism Industry: The Evidence of Macedonia”***

Овој труд го анализира развојот на туризмот и неговиот допринос во Македонија, како и можностите за негово подобрување и правилно искористување на природните ресурси и финансиите.

Евалуација на труд број 69: ***“How exchange rate affect managing of the company”***

Иако теоретскиот поглед на односот помеѓу деловниот и финансискиот ризик, а со тоа и имплицитната поврзаност помеѓу деловната и финансиската стратегија, е добро позната и разбрана, истражувањето за интеракцијата помеѓу овие две централни стратегии

е всушност тешка задача. Во овој труд фокусот е кон справувањето со валутен ризик и можностите од пад на вредноста на акциите, како и пад на профитот.

Евалуација на труд број 70: ***“Principles of managing currency risk by companies”***

Во принцип, земјите во развој - балканските земји имаат недостаток на заштеда и тие ги увезуваат странските заштеди. Компаниите имаат тенденција да позајмуваат во странска валута - евра, што е особено популарен во Србија и Хрватска, поради пониските каматни стапки во однос на каматните стапки на кредити во национална валута. Валутниот ризик може да се хеџира на два начина: ако компанијата е нето-извозник и позајмува во валута на нето-извозникот или со краткорочни заеми, доколку договори денес термински девизен курс да го отплати заемот во моментот на созревање. Но, на Западен Балкан согласно истражувањето на трудот се покажа дека не постои развиен термински пазар за користење на оваа алатка.

Евалуација на труд број 71: ***“Sustainability of EU convergence based on exchange rate anchor during crisis and post crisis period”***

Овој труд подетално ги анализира реалната и номиналната конвергенција и нивото каде реално се наоѓа нашата земја. Спроведувањето на структурните реформи е можност за постигнување на целите и подобрување на економската состојба.

Евалуација на труд број 72: ***“Importance of Exchange Rate for SMEs Improvement and Economic Development”***

Целта на овој труд е да се дадат препораки што се неопходни за малите и средни претпријатија за да направат напори на кој начин тие ќе ги промовираат домашните производи, како ќе настапат на странските пазари. Во контекст на ова, се тестира девизниот курс, СДИ, извозните перформанси на компаниите во мала и отворена економија.

Евалуација на труд број 73: ***“Exchange rate and export-led growth in SEE6: Economic convergence machine – What happened? What next?”***

Изборот на низа режими зависи од релативната тежина што произлегува од различни фактори за што сведочат земјите од Западен Балкан, предмет на истражување во овој труд покрај анализата на нивните извозни перформанси.

Евалуација на труд број 74: ***“Strategic management in financial institutions”***

Во оваа книга предмет на истражување е стратешкото управување како модерен менаџмент концепт кој се појави во 80-тите години на дваесеттиот век. Неговата главна цел е да и овозможи на организацијата рационално и навремено реагирање на промените во средината и рамномерна дистрибуција на улогите на сите луѓе во организацијата заради остварување на поставените цели. Во услови кога околината се менува брзо и динамично, потребна е стратешка акција што ќе опфати низа активности потребни за да се направи стратешка промена.

Евалуација на труд број 75: ***“Investment Driven Strategies in Tourism Sector Engine For Economic Growth”***

Туристичките фирми работат во деловно опкружување во кое иновацијата е важна за преживување на фирмата. Оваа книга и нејзините поглавја комбинираат размислувања за развојот на туризмот. Растот на туризмот се однесува на постепената еволуција на туризмот што е важен фактор за продуктивноста на економијата на една земја. Кога се мери економското влијание на туризмот, треба да се истакне суштинската каузалност кај реалниот БДП, реалниот ефективен девизен курс и меѓународниот туризам. Притоа, целта е да се разбере суштинското значење на меѓународниот туризам и трговијата, за кои се очекува да бидат доста зависни од режимот на девизниот курс. Значи, туризмот треба да се смета како движечки фактор со важен придонес за економиите.

Евалуација на труд број 76: ***“Circular Economy: Creating The Future In Competitive Societies”***

Кружната економија е иновативен концепт, ветувајќи ефикасна употреба и повторна употреба на ресурсите и силен деловен случај. Таа е стратегија за одржлив развој, која се предлага за решавање на проблемите поврзани со деградацијата на животната средина и за слабеење на зависноста на економијата од природните ресурси и животната средина. Со карактеристики како високо ниво на рециклирање, високо-ефикасна, високо-технолошка

и индустријализирани практики, кружната економија може да создаде работни места, да поттикне вработување на млади во руралните области, ублажување и вклучување на родовите аспекти. Во врска со овие прашања и важноста од искористување на придобивките од кружната економија, во оваа книга нудиме анализа која ги дава одговорите за тековниот статус, потребите, придобивките, ефектите и пречките на кружната економија. Резултатите ќе помогнат во креирање на цели, стратегија и мерки за нивно спроведување.

Евалуација на труд број 77: ***“HRM Communications and HCC Satisfaction Facing the Banking Sector”***

Денес, владее брзиот напредок на технологијата, глобализацијата и начелата за напредок на „економија на знаење“. Ова е причината за секој поединец што гради своја кариера да размисли како да биде најдобар и како да го подобри квалитетот на својата работа. Така, може да се препознае се поконкурентниот пазар на трудот, што ги елиминира „слабите играчи“ од нивната неможност да ги прилагодат модерните трендови и потребите на персоналот. Книгата утврдува дека управувањето со човечките ресурси (HRM) во банкарскиот сектор мора да прифати стратешки програми за планирање на човечки ресурси со сите стратегии на банките. Ова го потенцира суштинското значење на дизајнирање ефективна политика за вработување, како и формулирање и спроведување на активна политика на наградување. Исто така, банките треба да вклучуваат поактивна обука за развој на вработените.

Евалуација на труд број 78: ***“Exchange Rate, Wage Indexation, External Shocks and Competition”***

Влошувањето на макроекономските перформанси на многу економии од раните 70-ти години претставува студија која го испитува ова влошување во однос на степенот на индексирање на платите, изборот на режимот на девизниот курс и ефектите од шоките што ги погодија овие економии. Оптималниот степен на индексирање на платите зависи од релативната застапеност на тие шокови. Прифатено е дека “лепливите” реални плати во присуство на снабдувачки шокови можат да доведат до суб-оптимални макроекономски исходи. Изборот на оптимален режим на девизен курс може делумно да ги компензира негативните последици од таа ригидност. Книгата нуди анализа како секоја земја треба да го направи вистинскиот избор на видот на режимот на девизниот курс, што се должи на фактот дека последиците од индексирањето на платите за макроекономијата започнуваат со избирање на видот на режимот на девизниот курс

Евалуација на труд број 79: ***“Growing the Global Economy through SMEs International Aspirations”***

Предизвиците за развој на МСП се повеќедимензионални. Бидејќи трговските бариери, трошоците за транспорт и комуникација опаѓаат, малите и средните претпријатија треба да додадат поголема вредност на своите производи за да се натпреваруваат на конкурентниот пазар. За зајакнување на конкурентноста на малите и средните претпријатија, потребно е создавање и овозможување на правни, регулаторни и административни опкружувања, способни институционални структури и што е најважно, човечки капитал. Јавниот и приватниот сектор мора да работат заедно заради подобрување на функционирањето на пазарите дома, истовремено интензивирајќи ги напорите за интеграција во светската економија. Книгата ќе придонесе за подобро работење на малите и средните претпријатија и поставување на квалитетот со повисоки стандарди.

Евалуација на труд број 80: ***“How to balance EU convergence & economic recovery in SEE6”***

Главниот предизвик за оваа книга се критериумите кои треба да ги исполнат земјите од Западен Балкан за членство во ЕУ. Во контекст на макроекономското прилагодување земјите кои пак се веќе дел од ЕУ треба да се фокусираат на исполнување на барањата за одржливост на ЕМУ и да помогнат во апсорпцијата на ефектите од агрегатната побарувачка на големи приливи на капитал. Кога станува збор за макроекономската конвергенција на земјите од ЈИЕБ и случајот со Македонија, членството во ЕУ бара приближување на македонската економија со онаа на ЕУ во реални услови, укажувајќи на приход по глава на жител и економска структура и во номинална смисла - конвергенција на цените, инфлација и каматни стапки.

Евалуација на труд број 81: *“Угостителство-умешност и занимање – практикум”*

Послужувањето гости и создавањето производи се такви различни активности кои подразбираат разни принципи на управување и концепти. На најосновно ниво, угостителството како индустрија се состои од организации кои им нудат на гостите љубезност, професионална храна, пијалаци, сместување и услуги, поединечно или во комбинација. Но угостителството е многу повеќе од хотели и ресторани. Следствено на ова, индустријата може да се дефинира на многу начини. Проширената дефиниција вклучува тематски паркови, авиокомпаниии, центри за игри, бродови за крстарење, сајмови, планирање на состаноци и конвенциски организации. Предизвикот за сите организации во оваа индустрија е да обезбеди нејзиниот персонал секогаш да нуди одредено ниво на услуги кои нивните гости го посакуваат и очекуваат-во секое време, совршено. Овој практикум ги третира овие теми согласно потребите на катедрата Туризам.

Стручно-апликативна дејност и организациско-развојна дејност

Покрај објавените научноистражувачки и стручни трудови, кандидатката д-р Татјана Бошков поседува и сертификати за учество и презентација на трудовите на значајни меѓународни конференции и симпозиуми во земјава и во странство, и тоа:

82. International Balkan and Near Eastern Social Sciences Conference Series IBANESS Conference Series-Prilep / Republic of Macedonia, University of Agribusiness and Rural Development-Bulgaria, October 27-28 October, 2018, University of “St. Kliment Ohridski” Bitola, Republic of Macedonia, Faculty of Economics - Prilep.
83. First International Scientific Conference Challenges of tourism and business logistics in the 21st century »ISCTBL 2017«, 24-25 Oct 2017, Gevgelija, Macedonia.
84. International conference: Urban Planning and Tourism Consumption: 160 years for the Ringstrasse in Vienna (1857-2017) November 20-23, 2016, The Hebrew University of Jerusalem, Israel
85. COST Action IS1204: Tourism, Wellbeing and Ecosystem Services (TObeWELL) 2016 Training School , 12-15 Apr 2016, Madrid, Spain.
86. International Balkan and Near Eastern Social Sciences Conference Series IBANESS Conference Series-Prilep / Republic of Macedonia, October 28-29-30, 2016, University of “St. Kliment Ohridski” Bitola, Republic of Macedonia, Faculty of Economics - Prilep.
87. International Scientific Conference “Crisis Management:Challengies and Prospective”, 18 November 2015, Skopje, Republic of Macedonia
88. International Conference on Economic Recovery In The Post-Crisis Period, 29-30 May, 2015, Skopje, Republic of Macedonia
89. Regionalnoj naucnostrucnoj konferenciji: Održivi ekonomski razvoj - savremeni i multidisciplinarni pristupi - ERAZ, 11-12 June 2015, Belgrad, Srbija
90. Regional scientific business conference : Liderstvo i menadžment – država, preduzeće, preduzetnik - LIMEN, 10-11 Dec 2015, Belgrade, Serbia.

Д-р Татјана Бошков има одлично искуство со обуки, работење во групи и во тимови на меѓународно ниво. Солидното искуство и способност за перформанси, креирање, планирање и развој на проекти и подготвителни студии го покажува и во актуелниот ангажман:

91. Учесник во проектот “Youth Adventure Tourism” (Проект за локална и регионална конкурентност финансиран од инструментот за претпристапниот доверителски фонд на Европската унија на Европската комисија (ЕС IPA TF) склучен помеѓу РС Македонија и Меѓународната банка за обнова и развој (Светска Банка) 17.01.2019- тековно).
92. Учесник во проектот „Детерминирање на туристичките настани во Источниот регион на Република Македонија“ (проект на ФТБЛ финансиран од Фондот за научноистражувачка работа на Универзитетот „Гоце Делчев“ - Штип) (2015-2018);

Во делот на стручно-апликативната дејност и организациско-развојна дејност на кандидатката д-р Татјана Бошков, значајни се и нејзините стручни награди и признанија, потврдени со поседување на:

93. Сертификат за туристички водич, рег.број 228/2013, Штип 25.12.2013, бр.228 (Факултет за туризам и бизнис логистика издава Сертификат за туристички водич врз основа на член 33-в став 1 од Законот за туристичка дејност („Службен весник на Република Македонија” бр.62/04 и 89/09), согласно со член 100, став 3 од Законот за високото образование („Службен весник на Република Македонија” бр 35/08, 103/08, 26/09, 83/09, 99/09 и 115/10) и дадената согласност бр.12-5125/2 од 8.10.2010 г. од Министерството за образование и наука).
94. Добиен сертификат за комплетирање на курсот Integrated Marketing Communication одржан од страна на Robert Lauterborn PhD, University of North Carolina, Chapel Hill U.S.A, 10 -28 јули

2006 г.

95. Д-р Бошков своето знаење и вештини ги покажува како **Претседател на организацискиот одбор** на втората по ред конференција ISCTBL 2018
96. член на научно-програмскиот одбор на конференцијата ISCTBL 2018 во рамките на Факултетот за туризам и бизнис логистика - Штип, но и како
97. член на програмки одбор на повеќе конференции во странство (Regional scientific business conference LIMEN 2015; LIMEN 2016; LIMEN 2017; LIMEN 2018 и LIMEN 2019).

Во изборниот период, кандидатката е член на повеќе универзитетски и факултетски органи и комисии и тоа:

98. на 105-та седница на Наставно-научниот совет на Факултетот за туризам и бизнис логистика, Д-р Бошков е избрана за раководител на втор циклус на студии на ФТБЛ со Одлука бр. 2102-424/19 на 24.10.2018 година.
99. на 21.03.2019 година кандидатот Бошков е избрана за член на Универзитетскиот сенат од Факултетот за туризам и бизнис логистика (Одлука бр.2102-111/25 на 21.03.2019).
100. член на Наставно-научниот совет при Факултетот за туризам и бизнис логистика, Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип
101. член на Комисија за одбрана дипломски трудови
102. член на Комисија за одбрана на магистерски трудови
103. член на Комисија за запишување нови студенти во прва година на прв циклус универзитетски студии (Одлука бр. 2102-286/13 на 20.5.2015 за 2015/2016 год. Одлука бр. 2102-183/7 на 25.4.2016 од 2016/2017 год. Одлука бр.2102-279/10 на 29.5.2017 за 2017/2018 Одлука бр.102-246/8 на 30.05.2018 за 2018/2019 и Одлука бр.2102-174/5 на 05.06.2019 за 2019/2020).
104. член на деканска управа.

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Во согласност со Законот за високо образование и Правилникот за единствените критериуми за избор во наставни, наставно-научни, наставно-стручни и соработнички звања на Универзитетот „Гоце Делчев“ – Штип, како и после деталното разгледување на комплетно доставената документација пропишана по Конкурсот од 06.09.2019 година во дневните весници „Нова Македонија“ и „Лајм“, рецензентската комисија констатира дека кандидатката Доц. д-р Татјана Бошков ги исполнува условите за избор во наставно – научно звање вонреден професор.

По прегледот на доставената документација, Комисијата цени дека кандидатката д-р Татјана Бошков покажува перманентен интерес и желба за научно напредување. Д-р Татјана Бошков е искусен и квалитетен наставно-научен кадар, кој преку долгогодишен ангажман во наставно-образовната дејност и активна научно-истражувачка работа со публикации од областа, покажува исклучително знаење и умевање во областа на финансиите и менаџирањето на финансиите на микро и макро ниво.

Бошков има извонредна стручно-апликативна и организациско-развојна дејност потврдено преку учество во бројни научни проекти во земјава и странство, како и пренос на стекнатите практични познавања од банкарскиот сектор на студентите согласно предметите кои ги предава. Д-р Бошков е раководител на втор циклус студии при Факултетот за туризам и бизнис логистика, а од април 2019 е избрана за член на Сенатот при Универзитетот “Гоце Делчев” – Штип.

Оценувајќи ги постигнатите резултати во текот на образованието и досегашното работно искуство на кандидатката, Комисијата го верификува научниот и стручен развој на кандидатката д-р Татјана Бошков преку вкупно 809 поени (НО 30 + НИ 683 + САОР 141).

Врз основа на приложените трудови, работната биографија, искуството во наставната и научно-истражувачката работа стекнати за време на своето работење, како и на планот на стручното усовршување, учеството на симпозиуми и конференции, совесното и одговорно исполнување на работните обврски, Комисијата со задоволство му препорачува на Наставно-научниот совет на Факултетот за туризам и бизнис логистика, кандидатката д-р Татјана Бошков да се избере во наставник во наставно-научно звање вонреден професор од областа на Финансиски менаџмент и Финансии.

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

д-р. Зоран Темелков, вонреден професор, претседател, с.р;

д-р. Оливера Ѓоргиева-Трајковска, вонреден професор, член, с.р;

д-р. Глигор Бишев, вонреден професор, член, с.р.

ТАБЕЛА НА АКТИВНОСТИ КОИ СЕ БОДУВААТ ПРИ ИЗБОР ВО ЗВАЊЕ

Р. бр.	Наставно-образовна дејност	Поени				
		Во земјата		Во странство		Вкупно
		број	поени	број	поени	
4.	Избор во звање доцент	1	30			30
	ВКУПНО					30
Р. бр.	Научноистражувачка дејност и стручно-уметнички активности	Поени				
		Во земјата		Во странство		Вкупно
		број	поени	број	поени	
1.	Монографија или научна книга Ред.бр.74,75,76,77,78,79,80			7	15	105
2.	Дел од монографија или научна книга Ред.бр.55;56			2	10	20
3.	Научен труд објавен во списание со ИФ (прв автор со труд ред. бр.22;34;38;39;41;43;54.втор автор со труд ред.бр.53)			7	15	105
				1	10	10
4.	Научен труд објавен во меѓународно научно списание (прв автор труд со ред. бр:1,6,7,8,11,12,13,14,15,16, 17,18,19,20,21,23,24,25,26,27,29, 30,31,32,33,35,37,51,52; втор автор труд со ред.бр.:3,4,9,10,28,40,41,44,45,48,49,50; трет автор труд со ред. бр.36)			29	9	261
				12	6	72
				1	3	3
5.	Труд со оригинални научни резултати, објавени во зборник од трудови Ред.бр.57,58,59,60,61,62,63,64,65, 66,67,68,69,70,71,72,73.			17	3	51
20.	Член на организациски или научен одбор на научен собир Ред.бр.96,97	1	1	5	2	11
	ВКУПНО					683
Р. бр.	Стручно апликативна дејност и организационо развојна дејност	Поени				
		Во земјата		Во странство		Вкупно
		број	поени	број	поени	
5.	Труд во стручно (научно-популарно)списание Ред.бр.2,5,46,47.	2	2	2	6	16
12.	Претседател на организациски или програмски одбор на стручен собир Ред.бр.95	1	2			2

13.	Учесник во научен проект Ред.бр.91,92	1	5	1	8	13
19.	Стручни награди и признанија Ред.бр: 82,83,84,85,86,87,88,89,90,94(страда нство) ред.бр.93(во земјата)	1	4	10	8	84
26.	Раководител на Втор циклус на студии на ФТБЛ ред.бр.98 - Одлука бр. 2102- 424/19 на 24.10.2018 година	1	3			3
27.	Член на универзитетски или владини тела Ред.бр.99 (Одлука бр.2102-111/25 на 21.03.2019	1	5			5
28.	Член на факултетски орган комисија со ред.бр. 100,101,102,103,104 (за одбрани на дипломски трудови, за одбрани на магистерски трудови, член на деканска управа, член на уписна комисија за прв циклус 2015 год., 2016 год., 2017 год., 2018 год., 2019 год).	9	2			18
	ВКУПНО					141
	ВКУПНО БОДОВИ ОД СИТЕ ОБЛАСТИ					809